

İLERİ TEKNOLOJİ

KÜNYE

YAZARLAR

KEREM YURDUSEVER

ALIHAN GÖK

İREM KÖSE

CEMRESU BAL

AYÇA GÜNEY

GÜLCE ERGÜL

İLAYDA TİMOÇİN

Kerem Yurdusever (1.haber, 2.haber, 3.haber, 27.haber, 28.haber)

**Alihan Gök (4.haber, 5.haber, 6.haber, 7.haber,
8.haber,29.haber,30.haber,31.haber,32.haber,33.haber)**

**İrem Köse (9.haber, 10.haber, 11.haber, 12.haber, 13.haber,
14.haber,34.haber,35.haber,36.haber)**

Cemresu Bal (15.haber, 16.haber, 17.haber,37.haber,38.haber,39.haber)

Ayça Güney (18.haber, 19.haber, 20.haber,40.haber)

Gülce Ergül (21.haber, 22.haber, 23.haber,41.haber,42.haber,43.haber)

İlayda Timoçin (24.haber, 25.haber, 26.haber,44.haber,45.haber,46.haber)

TWITTER'DA ELON MUSK RÜZGARİ

Kerem Yurdusever

Elon Musk, Twitter'ı satın alıp ipleri tamamen eline aldı ve sosyal medyada yeni bir boyut açıldı. Twitter'ı farklılaştırmak isteyen Elon Musk, kullanıcıları her geçen gün şaşırtıyor. Sosyal medya kullanıcıları, Twitter'da yeni bir çağın açıldığını ifade ediyor.

Hem Tesla hem de SpaceX şirketlerinin CEO'su olarak, teknoloji dünyasında inovasyonları ve ileri teknolojileri takip eden bir lider, dünya genelinde popüler olan bir iş insanı ve girişimci olan Elon Musk, Twitter'ı 44 milyar dolara satın alarak girişimlerine bir yenisini daha ekledi.

Musk'ın Twitter hesabı, 100 milyonu aşan takipçisi ile oldukça etkili bir platformdur. Musk, Twitter'da çeşitli konularda paylaşımlar yaparak takipçileriyle etkileşime girer. Ancak son zamanlarda, Musk'ın Twitter'da yaptığı bazı değişiklikler tartışmalara neden oldu.

Musk, Twitter hesabının biyografisinde "Tesla CEO'su" yerine "Meta CEO'su" yazdı. Bu değişiklik, Musk'ın Meta adlı şirketi için hazırlık yaptığına dair spekülasyonlara neden oldu. Meta, Facebook'un yeni adıdır ve Musk'ın bu şirketle bir ilişkisi olduğuna dair iddialar ortaya çıkmıştı. Ancak Musk, sonradan yaptığı açıklamada bu değişikliğin bir şakadan ibaret olduğunu ve Tesla CEO'su olarak kaldığını belirtti.

ELON MUSK'IN TWITTER ÜZERİNDEN REKLAM İLETİŞİMİ

Musk'ın Twitter'da yaptığı değişiklikler ve katkılar da oldukça dikkat çekici. Örneğin Musk, Twitter hesabı üzerinden şirketlerinin tanıtımını yaparak, yatırımcıların dikkatini çekiyor. Ayrıca, Tesla'nın ürettiği elektrikli araçların özelliklerini ve avantajlarını da sık sık paylaşıyor.

Bunun yanı sıra, Musk Twitter'da çevre konularına da sık sık değiniyor ve insanları çevre dostu ürünler kullanmaya teşvik ediyor. Ayrıca, Mars'a yapmayı planladığı seyahatler hakkında da takipçilerini bilgilendiriyor. Bu paylaşımları ile etkileşimi de artmaya devam ediyor.

TWITTER'DA DEZENFORMASYON'A ÇARE BULUNABİLİR Mİ?

Twitter, kullanıcılarına mesajlarını paylaşma ve bilgi alışverişi yapma imkânı sağlar. Ancak, bazen yanıltıcı veya yanlış bilgiler de ortaya çıkabilir. Elon Musk, Twitter'da geniş bir takipçi kitlesine sahip olduğu için, yanıltıcı bilgilerin önüne geçebilir veya doğru bilgiyi yayabilir. Bununla birlikte, dezenformasyonun önüne geçebilmek için sadece bir kişinin çabası yeterli olmayabilir. Doğru bilginin yayılması için toplum olarak daha bilinçli davranmak gerekiyor.

Elon Musk bir röportajında 'Twitter'ı 'ileri düzey bir haber kaynağı' olarak tanımladı ve sosyal medya platformunda kendisinin yer almasının nedeni olarak, insanların SpaceX'in çalışmaları ve hedefleri hakkında bilgi sahibi olmalarını istemesini gösterdi. Musk, insanların Twitter'daki yanlış bilgileri düzeltilmesi ve yanlış anlamaları açıklığa kavuşturması gerektiğini belirterek, twitter'daki yanlış bilgileri düzeltmek için bu platformda yer aldığını söyledi.

Son yıllarda sosyal medya kullanımı hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline geldi. Ancak, sosyal medyanın kullanımıyla birlikte bazı riskler de ortaya çıkıyor. Öğr.Gör. BİLGE ÇETİN, iletişimde sosyal medyanın rolüne ilişkin açıklamalarda bulundu.

İLETİŞİMDE SOSYAL MEDYANIN BÜYÜK BİR ROLÜ VAR

Sosyal medyanın iletişim yönüne vurgu yapan Bilge Çetin, “Sosyal medya, iletişim teknolojilerinin gelişmesi ile hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline geldi. Kullanıcılarına geniş bir ağ sağlayan sosyal medya hem bireylerin hem de kurumların iletişim ihtiyaçlarını karşılamalarına olanak sağlıyor. Twitter, diğer sosyal medya platformlarından farklı olarak kısa ve öz mesajlarla iletişimi hızlandırıyor. Karakter sınırlaması sayesinde, kullanıcılar kısa ve öz mesajlar paylaşarak hızlı bir şekilde iletişim kurabiliyorlar. Ayrıca, Twitter’da konular ve etiketler üzerinden kolayca arama yapmak mümkün” dedi.

TEKNOLOJİ İLE SOSYAL MEDYA NE TÜR DEĞİŞİKLİKLERE UĞRAYABİLİR?

Elon Musk ve teknoloji ilişkisine vurgu yapan Bilge Çetin, “Sosyal medya kullanımının geleceği, teknolojinin gelişimi ile sürekli değişen bir alan. Özellikle yapay zekâ ve otomasyon teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte, sosyal medya platformları daha da gelişecek ve kullanıcıların iletişim ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verecek. Elon, Twitter’ı sadece bir sosyal medya platformu olarak görmüyor. Onun için Twitter, doğrudan hedef kitleye ulaşabilmesi ve dünya genelinde etkili bir şekilde iletişim kurulabilmesi için bir araç. Ayrıca, Musk, Twitter üzerinden takipçileriyle etkileşimde bulunarak onları daha yakından tanıyor ve çeşitli konulardaki fikirlerini paylaşıyor” diye konuştu.

ELON MUSK’IN TWITTER’DA YAPTIĞI PAYLAŞIMLARIN ETKİSİ NEDİR?

Bilge Çetin, Elon Musk’ın Twitter’da yaptığı paylaşımların etkisinin büyük olduğunu belirterek, “Özellikle, Tesla hisseleri üzerindeki etkisi göz ardı edilemez. Musk, Twitter üzerinden yaptığı açıklamalarla, şirketin geleceği hakkında ipuçları veriyor ve bu da yatırımcıların Tesla hisselerine olan ilgisini artırıyor. Ayrıca, Musk’ın Twitter’da yaptığı paylaşımlar, çeşitli konularda tartışma yaratarak, dünya genelinde geniş kitleler tarafından konuşulmasına neden oluyor” ifadelerini kullandı.

KULLANICILAR, ELON MUSK’IN TWEETLERİNE NASIL YAKLAŞMALI?

Elon Musk’ın paylaşımlarına eleştirel göz ile bakılmasını belirten Çetin, “Sosyal medya kullanıcıları, Elon Musk’ın Twitter’da yaptığı paylaşımlara eleştirel bir şekilde yaklaşmalı. Musk’ın yaptığı açıklamaların, şirketin geleceği ve yatırımcıların kararları üzerinde etkisi olduğu unutulmamalı. Ayrıca, Musk’ın Twitter’da yaptığı paylaşımların yanlış anlaşılmalara ve tartışmalara neden olabileceği de göz önünde bulundurulmalı” dedi.

SİNEMA ENDÜSTRİSİNDE YENİ AKTÖR: SANAL GERÇEKLIK TEKNOLOJİSİ

Kerem Yurdusever

Sanal gerçeklik teknolojisi, sinema endüstrisinde giderek daha fazla kullanılmaya başladı. Bu teknoloji sayesinde, seyirciler filmlerin içine girebilir ve olayların tam ortasında hissedebilirler.

Bilgisayar teknolojisi yardımıyla oluşturulan ve kullanıcının gerçek dünyada değilmiş gibi hissetmesini sağlayan teknoloji, sanal gerçeklik diye adlandırılır. Bu ortam, simüle edilmiş bir haldedir. Kullanıcının duyularına (görme, işitme, dokunma, vb.) uygun olarak hazırlanan bu teknoloji, gözlükler, veri eldivenleri ve hareket yakalama sensörleri gibi cihazlarla deneyimlenebilir.

Sanal gerçeklik; eğitim, eğlence, sağlık, mühendislik ve askeri alanlarda kullanılır. Bu teknoloji sayesinde, kullanıcılar gerçek dünyada mümkün olmayan deneyimler yaşayabilirler.

SİNEMADA YENİ BİR ÇAĞ BAŞLIYOR

Filmlerde sanal gerçeklik teknolojisinin kullanımı, sinema dünyasında yeni bir çağın başlangıcına işaret ediyor. İzleyiciler, artık sadece bir film izlemekle kalmıyor, aynı zamanda film içinde bir yolculuk yapıyorlar. Bireylerin filmlerden veya dizilerden daha fazla etkileşim ve duyuşal deneyim yaşamasını sağlıyor.

FİMLERİ GERÇEK ANLAMDA HİSSETMEK

Sanal gerçeklik teknolojisi ile çekilen filmler, izleyiciye gerçekçi bir deneyim sunar. Filmlerdeki sahneleri izleyiciler, 360 derece kamera açıları sayesinde tamamen farklı bir perspektiften görebilirler. Bu, filmin sıradan bir izleme deneyiminden daha fazlası olduğu anlamına gelir. Bazı filmler, sadece sanal gerçeklik teknolojisi ile çekilmiştir. Bu filmler, izleyicilere filmin içindeymiş gibi hissettirir ve birinci kişi bakış açısıyla çekilen sahnelerle daha da gerçekçi bir deneyim sunar.

ÜNLÜ YÖNETMENLER İLK ADIMI ATTI BİLE!

Steven Spielberg'in 2018 yapımı Ready Player One filmi, bilim kurgu ve macera türlerinin birleşimi ile izleyicilere sanal gerçeklik dünyasının kapılarını aralayan bir film olarak karşımıza çıkıyor. Filmde, karakterler kendilerini bir sanal gerçeklik dünyasında buluyorlar ve bu dünyada gerçek hayatta yapamayacakları şeyleri yapabiliyorlar. Bu teknoloji sayesinde izleyiciler, karakterlerle birlikte hareket edebiliyor ve adeta filmi yaşıyor.

*Sinemada sanal gerçeklik ve bu teknolojinin günümüzdeki kullanımıyla ilgili, görüntü yönetmeni **Turhan Yavuz** bazı açıklamalarda bulundu.*

BİZE SANAL BİR DÜNYA SUNULUYOR

Sanal gerçeklik teknolojisi ile bizlere sanal bir dünyanın sunulduğunu belirten Yavuz Turhan, "Sinema basitçe şöyle çalışır: bir şeyler çekeriz, kurgularız, müzik ekleriz ve sonra seyircilere yansıtırız. Ancak aslında durum böyle değil. Sinema, endüstriyel bir kurumdur. Bu işin içinde olanlar büyük paralar yatırır ve kazanır. Sinemanın ilk çıkışından bu yana görüntüler ekranlara yansıtılır. Ancak bu görüntüler ne kadar gerçekçidir? Kamerayla çekilen şeyler gerçektir, çevre ve insanlar gibi. Ama sahneye yansıtılan görüntü gerçek değildir. Bu bir sanal görüntüdür ve elle tutulamaz. Bize sunulan dünya, bizim algılamamız için yaratılır. Anlatılan hikâyeye inanmamız beklenir. Sinemacılar hem ticari hem de insanları etkilemek için çalışırlar. Bir filmi izledikten sonra herkes kendi şekilde anlam çıkarır ve bu değiştirilemez. Sinemacıların ticari ve insanları etkileme amacı vardır. İzlediğimiz Amerikan filmlerinin çoğu, kendilerinin propagandalarını yansıtır. Ayrıca iyi de para kazanırlar. Bir yandan da izleyiciye yapay kültür aşılanır" ifadelerini kullandı.

SANAL GÖRÜNTÜYÜ GERÇEK GİBİ ALGILIYORUZ

İzleyicilerin sanal görüntü ile gerçek görüntüyü ayırt edemediğini vurgulayan Yavuz, "Avatar, birçoğumuzun izlediği bir film. Filmin %65'i sanal görüntülerden oluşuyor. Ancak karakterleri gerçek bir kahraman olarak görüyoruz, sanal olarak değil. Filmde, emperyal bir dünya mevcut ve dünyayı kurtarmak için seçilen kişi tekerlekli sandalyede olan bir karakter. Yürüyemeyen Jake karakterimiz, Avatare dönüştükten sonra koşmaya başlar ve sanal bir ortamda hareket eder. İlk yaptığı hareket, bizi inandırmak içindir ve koşarak gerçekleştirir. Yani insancıl bir hareket vardır. Bu da sanal bir görüntüyü bile gerçek gibi algılamamızı sağlar" dedi.

İNSANIN EN BÜYÜK ZAAFI, ZARAR GÖRME KORKUSU

Sanal ortamdaki karakterlerin gerçek dünyadaki insanlar gibi zarar görmeyeceklerini ifade eden Yavuz, "İnsanların en büyük korkularından birisi zarar görmektir. Sanal ortamdaki karakterler gerçek dünyadaki insanlar gibi zarar görmezler. En dikkat çekici farklılıklardan birisi de bu. Günümüze kadar birçok sanal karakterlerin olduğu filmler çekildi ve bu sayı artarak devam ediyor. Terminatör'den, Matrix'teki karakterlere kadar birçok örnek mevcut. Bir film çekerken en büyük zorluk oyuncuların performanslarını yönetmektir. Kamera karşısına geçtiklerinde, onların oynayabilecekleri bir ortam hazırlamak gerekiyor. Oyuncuların psikolojik durumları ve fiziksel dayanıklılıkları da önemli bir faktör. Örneğin, çok soğuk bir ortamda veya aşırı sıcak bir ortamda bir oyuncunun performansı etkilenebilir. Ayrıca, bazı fiziksel eylemler (örneğin, bir binanın tepesinden atlamak) gerçekçi bir şekilde yapılamaz. Ancak, sinema sanal karakterlerle birlikte bu engelleri aşarak ilerliyor. "Sinemadaki anlatı" değişiyor ve artık gerçek olmayan hikayeler gerçek olmayan oyuncularla anlatılabiliyor. Bu sanal oyuncular, yönetmenin istediği her şeyi yapabilen, inanılmaz bir hayal gücü kullanımı sunan bir fırsat sunuyor senaristler ve yönetmenlere" şeklinde konuştu.

YAPILMASI GEREKEN HER ŞEY SINIRSIZ

Teknolojinin hızla gelişmesinin ardından sinemada hayal edilen her Şeyin yapılabileceğini vurgulayan Turhan Yavuz, "Steven Spielberg, Jurassic Park filmiyle birlikte gerçeküstü filmler yapma konusunda ün kazanmıştır. Ready Player One filmi ise yeni bir boyuta geçerek izleyicileri sanal bir dünyanın içine çekmektedir. Filmdeki karakterler VR gözlükleri kullanarak sanal bir boyuta geçerler ve hikâye orada gelişir. Bu sayede izleyiciler de karakterlerle birlikte sanal dünyanın içinde yer alırlar ve tamamen olayın içine girerler. Sanal gerçeklik teknolojisiyle birlikte sinema da yeni bir boyuta geçiyor. Artık dekorlar, film içinde kullanılan eşyalar ve oyuncular tamamen sanal olarak oluşturulacak. Bu sayede birçok maliyet düşecek ve hayaller gerçeğe dönüşecek. Sinema, tamamen sanal olarak ilerleyerek izleyicilere daha gerçekçi bir deneyim sunacak. Bu gelişmelerle birlikte, sinemanın geleceği bu yönde ilerliyor" dedi.

RİSKLİ BİR NOKTA VAR!

Sanal teknolojilerin risklerinin de olduğuna dikkat çeken Yavuz, "Arttırılmış gerçeklik teknolojisi sayesinde, sanal ve gerçek görüntüler bir arada kullanılarak yeni bir deneyim sunulmaktadır. VR gözlükler ise bu deneyimi daha da gerçekçi hale getirir. Gözlükleri takarak filmin içine girer ve aktif bir oyuncu olarak hareket edebiliriz. Ancak, bu durumda yönetmenin anlatmak istediği hikâyeyi kaçırma riski de bulunmaktadır. Birden fazla olaya aynı anda odaklanmak zor olabilir. Bu nedenle, VR sunucuları genellikle kısa filmler yapmaktadır. Uzun filmler, izleyicilerin oryantasyon sorunu yaşamasına neden olabilir ve zararlı olabilir. Sony'nin bir mühendisiyle yaptığımız görüşmede, "biraz duramaz mısınız" dediğimizde bize "asla duramayız, bütün ilerlemeleri takip etmeliyiz" cevabını verdi. Sinema, gelişen teknolojiyle birlikte artık eskisi gibi olmayacak" ifadelerini kullandı.

DÜŐÜNCELERİNİZİ ASLA SINIRLAMAYIN

Senarist adaylarına seslenen Yavuz, "Eğer senaryo yazmakla ilgileniyorsanız, hayal gücünüzü kullanmaktan çekinmeyin. Yeni teknolojilerle birlikte yapamayacağımız hiçbir Şey yok. James Cameron'un bir sözü vardır: "Sinemada yapılamayacak hiçbir Şey yok." Bu nedenle, filmlerinde hep deneyimler yapmış ve başarılı olmuştur. Artık mekanları ve karakterleri tasarlamak için sanal ortamlar kullanabiliyoruz ve senaryolar tamamen hayal ürünü olabilir. Tüm bunlar, izleyicileri tamamen filmin içine çeker. Ancak, önemli bir nokta var: karakterlere insancıl dokunuşlar vermemiz gerekiyor. Bunu yaparsak, izleyiciler empati kurabilir ve filmin içinde hissedebilirler" diye konuştu.

BİLGİNİN GÜCÜNÜ ELDE ETMEK: İKİNCİ BEYİN NOT SİSTEMİ

Kerem Yurdusever

Son yıllarda dijital ve geleneksel medyada karşımıza çıkan birçok bilgi ve haber arasında önemli bilgileri hatırlamak ve kaydetmek zorlaşıyor. Bu durumda, insanların önemli bilgileri not alarak hatırlamaları daha da önem kazanıyor. Ancak birçok insan, yoğun iş temposu ve diğer günlük zorluklar nedeniyle not almaya zaman ayıramıyor veya bu konuda doğru teknikleri bilmiyor.

Teknolojinin gelişmesi ile not almak artık daha kolay hale geldi. Birçok kişi, geleneksel kalem ve kâğıt yerine dijital not almayı tercih ediyor. Bu amaçla kullanılacak birçok uygulama mevcut. Evernote, Notion ve Google Keep gibi popüler uygulamalar, notlarınızı organize etmek ve farklı kategoriler altında saklamak için ideal seçenekler sunuyor. Fakat bu uygulamalar, bazı kişileri yeterince tatmin edemeyebilir veya farklı yöntemler aramaya itebilir.

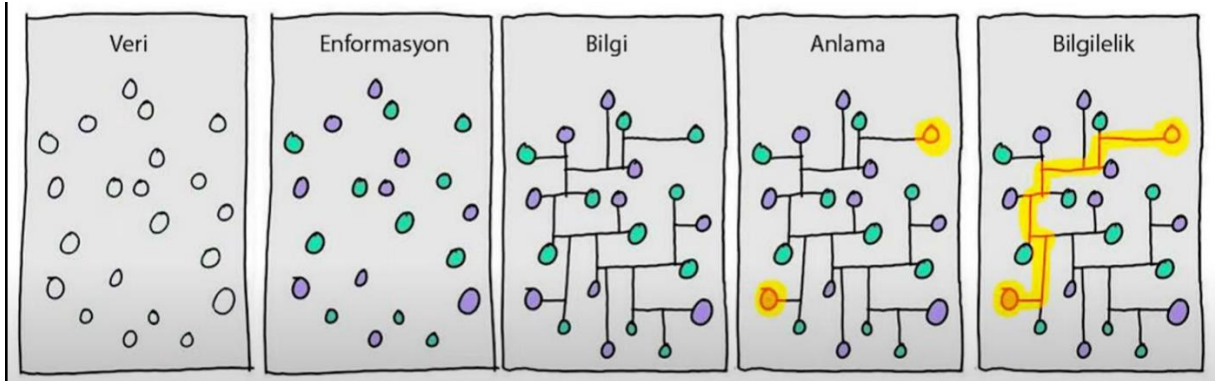
BİLGİ FIRTINASINDAN SAĞ ÇIKMAK MÜMKÜN MÜ?

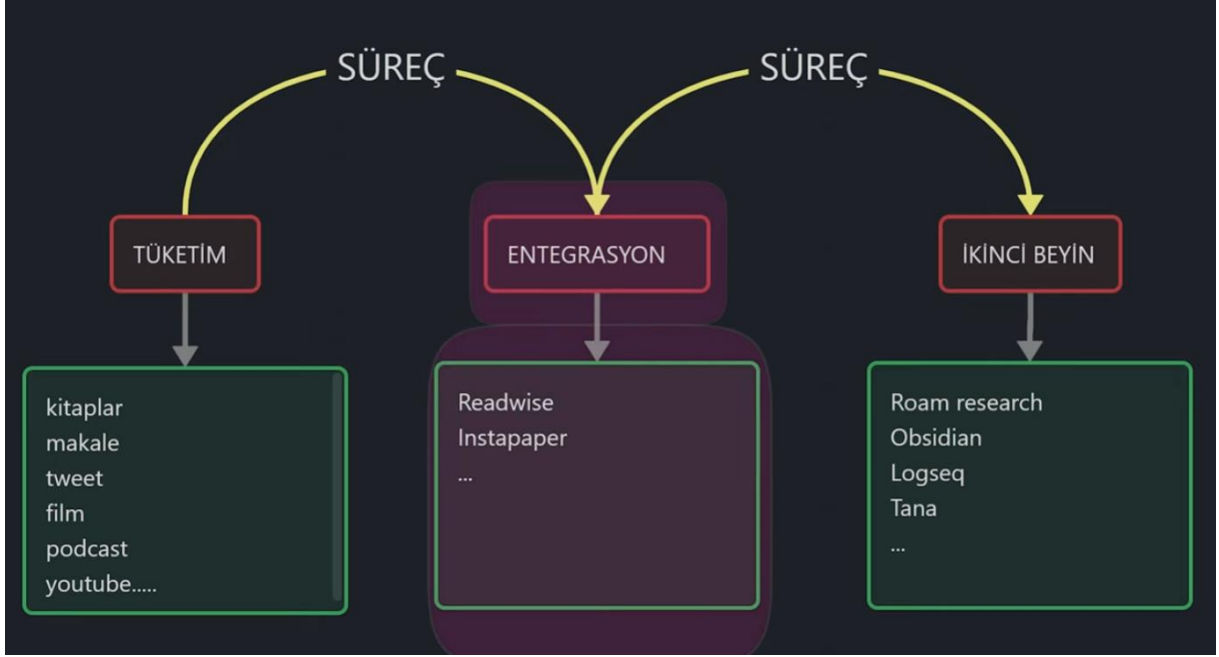
Kişisel Bilgi Yönetimi, modern dünyada giderek önem kazanan bir konudur. İnternet çağında sürekli olarak maruz kaldığımız bilgi bombardımanı, bizi doğru bilgiyi bulmak için ciddi bir çaba sarf etmek zorunda bırakıyor. Bu noktada; kişisel bilgi yönetimi, doğru bilgiyi toplamak, filtrelemek, sınıflandırmak ve yönetmek için bir dizi araç ve yöntem sunuyor. Bu yöntemler sayesinde, bir kişi kendi ikinci beynini inşa edebilir ve her zaman ihtiyacı olan bilgiye hızlıca erişebilir.

Bu konuda yapılan çalışmalar, doğru bilgiye hızlı bir şekilde erişebilmenin önemini vurguluyor. Bu nedenle, kişisel bilgi yönetimi konusuna daha fazla önem vermek, bilgiye hızlıca erişebilmek için kendi ikinci beynimizi oluşturmak için önemlidir.

DİJİTAL ÇAĞDA NOT TUTMANIN YENİ YOLU

İkinci beyin ile not tutma tekniğinin temeli, sistem teorisi kurucusu Russell L. Ackoff'un fikirlerine dayanıyor. Ackoff, yeni bağlamlar kurarak ve sinir ağları gibi yeni fikirler sağlayarak, bilgi yönetimindeki sistemleri geliştirmeyi amaçlamıştır. Bu nedenle, ikinci beyin ve not alma teknikleri, Ackoff'un sistem teorisi yaklaşımını temel alarak, bilgiyi daha verimli bir şekilde yönetmeyi amaçlar.

*Funnel Kafası ve Funnelepik LLC Kurucusu **Emre Doğaner**, ikinci beyin oluşturma süreciyle ilgili bazı açıklamalarda bulundu.*

ESKİ NOT SİSTEMİNİZİ ÇÖPE ATIN

Eski not sisteminin yetersiz ve zaman kaybı olduğunu belirten Emre Doğaner, “Yıllardan beri kullandığımız bazı not teknikleri bulunuyor, bunlardan bazıları ne kadar bize fayda sağlasa da yeni tekniklere ve teknolojinin bize verdiği imkanlara ayak uydurmamız gerekli. İkinci beyin oluşturularak tutulan notlar, daha akılda kalıcı kıvamda. Bu sebeple notları bu sistem ile almak hem vakitten kazandırıyor hem de akılda kalıcı oluyor” dedi.

İKİNCİ BEYİN NOT SİSTEMİ NASIL ÇALIŞIR?

Not sisteminin çalışma şekli hakkında bilgi veren Doğaner, “İkinci beyin not sistemi, bilgi toplama ve organizasyon için birçok araç ve yöntem kullanır. Bu araçlar arasında not alma uygulamaları, dijital belge yönetimi sistemleri, fikir haritaları ve günlük tutma uygulamaları bulunur. Bu araçlar, bilgileri düzenlemek, kategorize etmek ve ilgili kaynakları kolayca bulmak için kullanılabilir. Bu yeni not alma tekniğinin temelinde üç kural yer alıyor: bilinçli tüketim, bağlam kurma ve üretim. Süreç ise üç safhada gerçekleşir: tüketim, entegrasyon ve ikinci beyin oluşturma aşaması. Tüketim kısmı genellikle günlük hayatta karşılaştığımız içeriklerden oluşurken, entegrasyon, ikinci beynimizi oluşturan not alma uygulamaları arasında bağlantı kurmamızı sağlar. İkinci beyin safhasında ise, notlar arasında bağlantı kurarak, aynı beyin gibi çalışan not alma uygulamalarını kullanmamız gerekiyor” diye konuştu.

KULLANILACAK ÇOK FAZLA UYGULAMA VAR

İkinci beyin not sistemi uygulamalarıyla ilgili bilgi veren Emre Doğaner, “İkinci beyin not sistemi için kullanılabilir bir çok araç ve uygulama mevcuttur. Bu araçlar arasında Roam Research, Obsidian, Evernote, Notion ve OneNote gibi popüler not alma uygulamaları bulunur” dedi.

DÜŞÜNEREK NOT ALMALIYIZ

Not alırken düşünmenin önemini vurgulayan Emre Doğaner, “Diğer not alma teknikleri genellikle emek vermeden, düşünmeden ve damıtmadan bir not alma tarzı içerirken, ikinci beyin not sistemi bireyin daha fazla düşünerek, bağlantılar kurarak ve filtreden geçirerek not almasını sağlar. Bu teknikte, kişisel bilgi yönetimi için daha etkili bir sistem oluşturmak amacıyla, bilgileri doğru şekilde düzenlemek, kategorize etmek ve güncellemek önemlidir” ifadelerini kullandı.

Sismik İzolatörler Deprem Sarsıntılarının Yüzde 80'ini Azaltıyor

Alihan Gök

Sismik izolatör, Kahramanmaraş Pazarcık 7.7 ve Elbistan merkezli 7.6 büyüklüğündeki depremlerin 10 ilde büyük yıkımlara sebebiyet vermesi sonucu tekrardan gündem konusu haline geldi. Binaların depreme dayanıklılığını arttırmak amacıyla tercih edilen sismik izolatör, yeni yapılan apartmanlarda ve devlet binalarında sık sık karşımıza çıkmaya başladı. Gelen sarsıntının yüzde 80'lik bir kısmını azaltan izolatörler, pas, nem veya güneş ışınları gibi yıpratıcı durumlara karşı korunaklı olup 60 yıl kadar kullanılabilir.

Kahramanmaraş merkezli yaşanan ve 10 ili etkileyen yıkıcı depremin ardından yeni veya mevcut binaların depreme ne kadar dayanıklı olduğu sorusu kamuoyunun gündeminde ilk sırayı aldı. Binaların güvenilirliğine yönelik açıklamalarda bulunan uzmanların önerilerinin arasında sismik izolatör uygulaması bulunuyor.

Sismik İzolatör Nedir?

Yaşanacak olan depremlere yönelik geliştirilmiş basit ancak etkisi fazla olan sismik izolatör, yapıyı yıkıcı bir depremin etkilerinden koruyor.

Yapı içerisinde sistemin uygulanmasına müsait betonarme perdeler, kata ve kolonlara yerleştirilerek deprem ile yapı arasındaki bağlantı kesiliyor ve yaşanan deprem anında izolatörler, yatay yönde hareket ederek büyük salınımlar halinde, gelen sarsıntının gücünü emerek bina içerisindeki kişilerin neredeyse hissetmeyeceği kadar bir etkiye sahip oluyor.

Normal şartlarda bir yapı kendi ağırlığının onda biri kadar ağırlık taşıyabilmekte ancak sismik izolatör sisteminin kullanıldığı yapılarda bu değerlerin üzerine çıkabiliyor.

Gelen sarsıntının yüzde 80'lik bir kısmını azaltan izolatörler, pas, nem veya güneş ışınları gibi yıpratıcı durumlara karşı korunaklı olup 60 yıl kadar kullanılabilir.

Sismik İzolatörler Nasıl Çalışır?

Sismik izolatörlerin nasıl çalıştığına dair bilgiler aktaran Dokuz Eylül Üniversitesi (DEÜ) Jeofizik Mühendisliği Emekli Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mustafa Akgün, binanın zemine sabitlendiği vakit direkt olarak bina ve zeminin ortak hareket ettiğini bu sebeple zeminden alınan enerjinin atılınca kadar sallanmanın sürdüğünü belirtti. Akgün, sallanma esnasında esnekliğini kaybeden binanın yıkıldığını ancak izolatör denilen sistemi tıpkı araba amortisörlerinde kullanılan sisteme benzeterek, yaylı bir sistemle zeminden binanın ayrıldığını söyledi. Konuşmasının devamında Akgün, zeminden gelen enerjinin izolatörler yardımıyla kontrollü bir şekilde binaya geçtiğini aktardı.

Sismik İzolatörler, Yapılara Sonradan Eklenebilir mi?

Prof. Dr. Akgün, izolatör sisteminin doğru uygulanması durumunda büyük bir oranda yapının korunduğuna değindi ancak sonradan inşa edilen yapılarda sismik izolatörün kolonların kesilerek arasına konulacağından dolayı maliyetinin yüksek olacağını da vurguladı.

Yazılım Bilmek Çok Para ve Garanti İş mi Demek?

Alihan Gök

Hayatımızın her noktası dijitalleşti. Bilgisayarlar, cep telefonları, tabletler ve ne kadar elektronik cihaz varsa bunların çalışmasını sağlayan temel faktör yazılımdır. Covid-19 pandemi döneminde etkisiyle dijitalleşme anlamında büyük bir artış yaşandı.

Dijitalleşmenin getirisi tabii ki yazılımlara olan ihtiyacı arttırdı. Üniversiteye yeni adım atacaklar bile yazılıma yönelik bir eğitim almayı düşür hale geldi. Bunların yanı sıra akademik bir eğitim istemeyip sadece kendi çabasıyla ve dışarıdan alacağı eğitimlerle sektörde bulunmak isteyen geniş bir kitle var.

Sonu bulunmayan, sürekli gelişen yazılım sektörünü, kariyerine lisede başlayıp sürekli proje geliştiren, şimdilerde ise özel bir firmada profesyonel olarak Jr. Full-Stack Software Developer olarak çalışan Umut Can Arda ile konuştuk.

Sizi biraz tanıyabilir miyiz?

Yalova Üniversitesi bilgisayar programcılığı mezunu olduğunu, 6 yıllık kariyerinin 4 yılı eğitim, kişisel projeler geliştirmek ve start-up projeleri üzerine geçtiğini, son 2 yılında ise profesyonel olarak çalışan bir yazılımcı olduğunu belirten Umut Can Arda, her ne kadar yazılım üzerine eğitim olsa da kendisini alaylı olarak tanımlıyor. Sebebini ise üniversitede aldığı bilgileri profesyonel iş hayatında kullanmadığını ve ilk işe başladığında üniversite mezunu olmadığından aynı şekilde lise zamanında da kendi kendini geliştirdiğini bundan dolayı alaylı bir yazılımcı olduğunu ifade etti.

'Pilot olmak istiyordum...'

Arda, küçük yaşlarında pilot olmaya karar verdiğini ancak lunaparkta geçirdiği bir kaza sonucu doktorların, bu mesleği icra edemeyeceğini söyledi. Altıncı sınıftan, sekizinci sınıfa kadar evdeki bilgisayarla donanımsal olarak içli dışlı ilgilenmeye başladığını aktaran Arda, liseye geçtiği zaman ise yazılıma olan merakından dolayı meslek lisesini tercih etti. Pilot olamamasından dolayı yazılıma yönelmek durumunda kaldığını ifade etti.

'Evden alınacak eğitimlerle de yazılımcı olunabilir...'

Yazılımı kültürel derslerden ayırarak alaylı bir edebiyat öğretmenin veya avukatın bulunamayacağını belirten Arda, yazılımda bir kişinin akademik eğitim almadan evden alacağı eğitimlerle de yazılımcı olabileceğini vurguladı. Alaylı yazılımcılar ile akademik eğitim almış yazılımcılar arasındaki temel farkın mühendislik olduğunu belirten Arda, yazılım için bir kişiye ulaşmanın kolay olduğu ifadelerinde bulundu. Arda, şirketler giriş seviyesi bir eleman alacakları zaman genel olarak akademik eğitim almış ve deneyimi fazla kişileri seçtiğini bundan dolayı alaylıların bir tık geride kaldığını belirtti.

'Yazılımcılar daha iyi hayat şartları için yut dışına gidiyor...'

Yurt dışına yazılımcıların genel gitme sebeplerini para, refah ve Türkiye'de olmayan şeyler için gittiklerini söyleyen Arda, yurt dışının sunmuş olduğu imkanlar, fırsatlar ve farklı kültür olduğunu belirtti. Türkiye'deki ekonomik, sosyal, politik, coğrafi gibi pek etkinin olduğunu belirtti ancak asıl sebebin kariyer, referanslar, daha iyi hayat şartları için yazılımcıların yurt dışına yönelmeyi tercih ettiğini söyleyen Arda, yut dışına gitmek istemesindeki sebebi farklı kültür görmek, farklı hayat yaşamak, farklı insanlar tanımak, referanslar ve dil öğrenmek istediğini ancak hayatın ne getireceğini bilmediğinden ülkesine tekrardan dönmek istediğini belirtti.

'Kapalı kadınların işe alınmadığı zamanların veya muhafazakâr yerlerde kişilerin dini bakış açıları yüzünden işe alınmadığı gibi ayrımcılıklar var...'

İlk işe girdiği zaman çalıştığı firma için şanslı olduğunu çünkü hataları tolere edebildiği söyleyen Arda, az kurumsal olan firmalarda mesai ücretlerini vermeme, maaş konusunda ücreti tam ödememe gibi kişiden faydalandığını söyledi. Bazı şirketlerin boş pozisyonlarına giriş seviyesi yazılımcıları atayıp düşük maaliyetle ucuz iş gücünden faydalanmak istediklerini belirtti. Şirkete ilk işine başlamış bir yazılımcı daha çok çabalayacağından ve daha çok çalışacağından, bununla beraber yeni bir ortama girdiğinden sesinin de az çıkacağı için kolay bir şekilde faydalanılabileceğini söyleyen Arda, kapalı kadınların işe alınmadığı zamanların veya muhafazakâr yerlerde kişilerin dini bakış açıları yüzünden işe alınmadığı gibi ayrımcılıkların olduğunu aktardı.

'Yazılım sektörünün yüzde altmışlık bir kısmı ya uzaktan ya da hibrit modeline döndü...'

Evde çalışmanın kendisi için daha verimli olduğunu belirten Arda, odak, kontrol, sessizlik, rahatlık gibi durumların kolay sağlanabilmesinden ve mekân zorunluluğu olmadığından kişiye özgürlük sağladığını söyledi. Kendisi üzerinden şirketlerin uzaktan çalışmanın kazandırdıklarına değinen Arda, yol parası, ofis içi yeme, içme giderleri, geç kalma problemi gibi durumların olmadığına değindi. Arda, uzaktan çalışmayla saati saatine çalışıldığını belirtti. Yazılım sektörünün yüzde altmışlık bir kısmının ya uzaktan ya da hibrit modeline döndüğünü aktaran Arda, ofis ortamının kişiyi sosyalleştirdiğini söyledi.

'Türkiye'de kaliteli kod yazılıyor ancak proje geliştirme bazlı bakıldığında sınıfta kaldık...'

Türkiye'de yazılım gün geçtikçe geliştiğini, nüfusun genç olması ve pandemiyle birlikte uzaktan çalışma modelinin, yazılıma olan merakın üst seviyeye çıktığını ve bu şekilde devam edeceğini belirten Arda, çoğu YouTube içerik üreticisinin yazılım öğrenmeye başladığını aktardı. YouTube platformunu bırakıp yazılımcı olan kişilerin olduğunu bu sebeple yazılımın Türkiye'de güzel yerlere gittiğini aktardı. İnsanların ilgisinin artmasıyla birlikte yazılımcıların ihraç edildiğini belirten Arda, Türkiye'nin yazılım dünyasındaki konumunu incelediğinde Pakistan, Hindistan, Türkiye gibi ülkelerin Avrupa ve Amerika gibi gelişmiş ülkeler tarafından ucuz işçi gücü olarak görüldüğünü belirtti. Arda, Türkiye'de kaliteli kod yazıldığını ancak proje geliştirme bazlı bakıldığında sınıfta kaldığını vurguladı.

'Hangi dilde, hangi alanda çalışılırsa çalışılırsın sürekli proje geliştirilmesi gerek...'

Şimdiye kadar çevresindeki kişilere, çalışma fırsatı bulduğu herkese verdiği tek tavsiyenin proje geliştirme olduğunu vurgulayan Arda, hangi dilde, hangi alanda çalışılırsa çalışılırsın sürekli proje geliştirilmesi gerektiğinin altını çizdi. Problemlerle uğraşırken alınan hataların çözümünün akılda kalıcılığı video izleyerek yapmak değil uğraşla olabileceğini belirtti. Arda, haftada en az bir veya iki tane proje geliştirdiğini çünkü bilmediği algoritmaları veya bugün gördüğü bir şeyin yarın bir gün karşısına çıktığını söyledi. Kişini sadece sertifika veya video izleyerek bir CV doldurmasının doğru olmadığını söyleyen Arda, proje bazlı doldurulmasının mantıklı olduğunu açıkladı.

Umut Can Arda'yı Dinlediniz.

Verdiği samimi cevaplardan dolayı kendisine teşekkür ederiz. Umarız yazılım alanına adım atacak, aklındaki nedir sorularına cevap alacak veya bu alana ilgi duyan kişilere yardımcı olabilmişizdir.

Yazılımın En Merak Edilen Alanı: Web Geliştiriciliği

Alihan Gök

Günümüzdeki yazılım sektörünün gelişmesine imkân sağlayan alanların başında web geliştiriciliği bulunuyor. Zaman ilerledikçe daha da önemi artacak olan bu meslek, insanların ilgisini çeken ve yüksek gelirli meslekler arasında yerini aldı. Bu mesleğe olan ilginin artmasından dolayı insanların kafasında pek çok soru oluştu. Bu sorulara cevap için özel bir firmada Jr. Full-Stack Developer olarak çalışan Umut Can Arda ile hem sektöre yönelik hem de web geliştiriciliğinin püf noktalarına yönelik röportaj gerçekleştirdik. İşte tüm yönleriyle web geliştiriciliği...

Web geliştirme temelde iki gruba ayrılıyor birincisi web tasarımı (front-end), ikincisi ise web programlama (back-end). Bu alana ilgi duyan kişiler için şunu söylemekte fayda var öncelikle web tasarımı ile web geliştirme birbiriyle karıştırılmaması gereken iki farklı alandır. Her ne kadar ikisi birbiriyle bir bütün olarak çalışsalar da kullanılan programlar arasında ve çalışma alanları bakımından tamamen farklıdır.

Web geliştiriciliği nedir?

Umut Can Arda, web geliştiriciliğini internet tarayıcısı üzerinde çalışan uygulamaların geliştirilmesi, tasarlanması, programlanması üzerine gerekli çalışmaların yapıldığı alan şeklinde tanımlamada bulundu.

'Doksanlı yıllardan itibaren olduğu gibi önu her zaman açık...'

Çoğu şirketin artık web geliştiriciliği üzerine iş ilanları vermediğini bunun yerine full-stack, back-end, front-end şeklinde vermesi üzerinden bakıldığında önünün açık olduğunu aktaran Arda, büyük şirketlerin birçoğunun artık tamamen web üzerinden geliştirmelerde bulunarak tüm platformlarda çalışacak şekilde projeler ürettiğini söyledi. Doksanlı yıllardan itibaren olduğu gibi önünün her zaman açık olacağını altını çizdi.

'Merak, devamlılık ve yılmamak...'

Öncelikle çok çalışılması gerektiğine vurgu yaparak web geliştiriciliğinin temelde ikiye ayrıldığını bu ayırmadan ilkinin front-end yani tarayıcıda görünen kısımların hepsinin tasarımını koda dökme işlemi, diğerinin ise back-end yani görünen kısmın arkasındaki işlemlerin kodlarla gerçekleştirilmesi olduğunu belirten Arda, bu alanlarda uzman olmak için yılların gerektirdiğini ancak kişiden kişiye bu durumun farklılık gösterdiğini söyledi. Kişinin proje geliştirirken çeşitliliğini arttırması ve sürekli gelişme açık olması gerektiğini bunların yanı sıra tekrara düşmemesinin kariyeri için önemli bir etmen olduğunu aktaran Arda, merak unsurunun, devamlılığın ve yılmamanın çok önemli olduğunu söyledi.

'Web sitesi yapmak için şu kök diller bilinmeli...'

Back-end kısmında PHP, JavaScript, Python, C# yazılım dillerinden bir tanesini bilerek server kısmını tamamlayabileceğini, front-end kısmında ise HTML, CSS, JavaScript olan bir web sitesinin yapımı için gerekli kök dillerinin bilinmesi gerektiğini aktaran Arda, HTML, CSS ve JavaScript dillerini her iki kısmının da bilmesi gerektiğini aktardı. Front-end bir yazılımcının dillerin farklı frameworklerini de öğrenerek mesela JavaScript dilinde vue, angular, react gibi alt frameworkleri öğrenerek tam bir front-end tasarımını yapabileceklerini belirtti.

'Düzenli ve verimli çalışılması koşulu ile 6 ay, 1 sene arasında web geliştirici olunabilir, büyük şirketin küçük adamı olacağınıza, küçük şirketin büyük adamı olun...'

Web geliştiricisi olabilmek için mecburen bir süreye yayılması gerektiğini ancak bu sürede ne kadar verimli çalışıldığının daha önemli olduğunu belirten Arda, düzenli ve verimli çalışılması koşulu ile 6 ay, 1 sene arasında sıfırdan proje geliştirebilecek bir seviyede web geliştirici olunabileceğini hatta bu 1 senenin sonunda profesyonel bir iş arayışına girilebileceğini aktardı. Yazılım dillerinin çok kapsayıcı bir özelliğinin olduğunu söyleyen Arda, önce dilin anlaşıldığını sonra yazmaya çalışıldığını ardından ise daha iyi yazılmaya çalışıldığı gibi özelliklerinin tecrübeyle oturacağını belirtti. Arda, yazılımda tecrübe sahibi olmak isteyen birinin çok fazla proje geliştirmesi, alınan kurslara veya izlenen videolardaki çalışmalara bağlı kalınmaması gerektiğini vurguladı. Başlangıç için büyük şirketin küçük adamı olunacağına, küçük şirketin büyük adamı olunması gerektiği ifadelerinde bulunan Arda, küçük şirketin büyük adamı olduğunda projenin çok geniş bir kısmının görüldüğünü, bu projelerde karşılaşılan hatalarla nasıl mücadele edildiğini, nasıl çözüm yollarının uygulandığı görüldüğü ancak büyük şirketin küçük adamı olduğunda sadece projenin belli bir kısmında ve belli bir noktasına odaklanılabildiğini belirterek sektörde nasıl bir yol izlenmesi gerektiğini söyledi. Arda, yazılım öğrenme ve geliştirme sürecinde asala çok iyiyim yanılgısına düşülmemesi gerektiğini her zaman kendinden daha iyi birinin olduğu bilincinde olunması gerektiği konusunda uyarıda bulundu.

'JavaScript dilini çok iyi bilen biri rahatlıkla Türkiye'de ve yurt dışında iş bulabilir...'

JavaScript dilini çok iyi bilen birinin rahatlıkla Türkiye'de ve yurt dışında iş bulabileceğini çünkü şirketlerin front-end de olsa back-end de olsa hep JavaScript dili ile projelerini yürüttüğünden hem firma hem kişi için faydalı bir durum olduğunu aktaran Arda, JavaScript bilen bir yazılımcının sektörün her yerinde çalışabileceğini söyledi. Front-end ve back-end dillerini bilerek bir yere kadar gidilebileceğini söyleyen Arda, ek olarak rahat iş bulmak isteyen birinin öncelikle bilmesi gereken dilin JavaScript ardından Flutter olduğunu on söz olarak ekledi.

ABD’de Ebeveyn İzni Olmayan Çocuklar Sosyal Medya Kullanamayacak

Alihan Gök

ABD’nin Utah Eyaleti’nde çıkan yasaya göre reşit olmayan bireyler, TikTok, Instagram, Facebook ve Twitter gibi sosyal medya platformlarını ailelerinden onay alınmadığı taktirde kullanamayacak. Eyalet Valisi Spencer J. Cox, sosyal medyanın çocuklar üzerindeki psikolojik rahatsızları çoğalttığına dikkat çekti.

ABD’nin Utah Eyaleti’nde 18 yaşının altında olan bireylerin sosyal medya kullanımına yönelik kısıtlama gerildi. Utah Eyalet Valisi Spencer J. Cox, sosyal medya yasasının onayladığını kamuoyu ile paylaştı.

Sosyal medya hesabı üzerinden açıklama yapan Cox, sosyal medyanın reşit olmayan çocuk ve gençlerde depresyon ve çeşitli psikolojik rahatsızlıklara neden olmasının yanında bu tip rahatsızlıkların da arttığını vurguladı.

Utah Gov. Spencer J. Cox ✓
@GovCox · Follow

We’re no longer willing to let social media companies continue to harm the mental health of our youth. Today we signed two key bills in our fight against social media companies into law:

➔ SB152 requires social media companies to verify that users in socialmedia.utah.gov...

12:27 AM · Mar 24, 2023

560

Reply

Share

[Read 243 replies](#)

Ebeveynler Çocuklarının Hesaplarına Erişebilecek

Çıkarılan yasaya göre, Utah Eyaleti'nde ikamet eden vatandaşlar için sosyal medya platformlarında yaş doğrulaması uygulanacak. Böylelikle reşit olmayan bireyler için uygun olmayan tüm reklamlar kısıtlanacak ve bu kişilerin takip etmediği veya arkadaş olmadığı kullanıcılar tarafından mesaj alması engellenecek.

18 yaşın altındaki hesapların aramalarda görünmemesinin yanında 22.30 ile 06.30 saatleri arasında sosyal medyaya erişimleri kısıtlanacak. Sosyal medya platformlarının gençlerin hesaplarına ebeveynlerinin erişebilmesi için gerekli izinleri de vermesi gerekecek.

Yasaya Uymayan Şirketlere Büyük Yaptırım

Yasaya göre, şirketlerin reşit olmayan bireylerin sosyal medyaya bağımlılıklarını arttıracak tasarımların veya özelliklerin sosyal medya platformlarında bulunmayacağı belirtildi. Sosyal medya platformlarının yasaya uymadıkları taktirde 250 bin dolar para cezasına çarptırılmasının yanında bu tarz tasarım veya özelliklere maruz kalan her çocuk için de 2 bin 500 dolar para cezası almaları da yasa içerisinde yerini aldı.

'Türkiye'de de çıkması gerek'

ABD Utah Eyaleti'nde çocuklara ve gençlere yönelik çıkarılan sosyal medya yasasına yönelik fikrini sorduğumuz 13 yaşında çocuğu bulunan Meryem Köse, yasanın gerekli olduğunu, psikolojik gelişimleri açısından ve zamanlarını ekran başında harcamamaları için önemini vurgulamanın yanında Türkiye'de de bu tarz bir yasanın çıkması gerektiğini söylediler.

Antik Mısırlılar 35 Bin Yıl Önce Nasıl Görünüyordu?

Alihan Gök

Nil Vadisi'nde 1980 yılında neredeyse eksiksiz bulunan bir iskeletten yola çıkan bilim insanları, bu kişinin o zamanlarda nasıl görüldüğünü merak ederek gerçekleştirdikleri çalışmada 35 bin yıl öncesinde Antik Mısırlıların nasıl göründüklerini açıkladı.

Nil Vadisi bölgesinde kurulan ve günümüz Mısır topraklarına ev sahipliği yapan Kuzey Afrika topraklarında gerçekleştirilen çalışmalar, insanlık tarihini aydınlatmaya devam ediyor. Mısır topraklarında yapılan keşifler, insan evrimi hakkında bilgi vermesinin yanında önemli ipuçları ve kanıtları da gün yüzüne çıkartıyor.

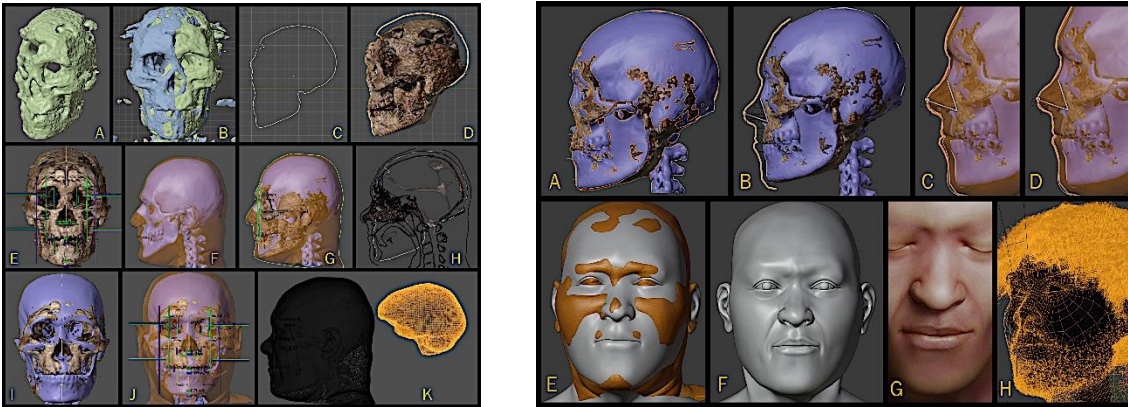
Mısır topraklarında, 1980 yılında neredeyse bütün halde bir insan iskeletinin bulunması, insan evrimi hakkında bilgi veren önemli keşiflerden biriydi. Arkeologlar tarafından Nil Nehri'nin kıyısında bulunan iskelet, yaklaşık 35 bin yıl önce yaşamış bir Antik Mısırlı 'ya aitti. Bilim insanları gerçekleştirdikleri çalışmada buldukları iskeletten yola çıkarak bu kişinin nasıl bir yüze sahip olduğunu açıkladı.

35 bin yıl önce yaşamış ve iskeleti bulunan Antik Mısırlı, şu şekilde gözüküyordu:

Bu görüntü nasıl elde edildi?

Nil Nehri kıyısında bulunan iskeletin kafa tası kısmında bazı eksiklikler mevcuttu. Eksikliklerin giderilmesi için tomografi ile elde ettikleri verileri kullanan bilim insanları, kafa tasının kaba bir görüntüsünü elde etti.

İlk baştaki siyah beyaz görüntü, Agisoft yazılımıyla tarihi nesnelerin boyutlarının ince ölçümlerle fotogrametriyle oluşturulmuş bir yüz yapısına ait. İkinci siyah beyaz görüntü de ise oluşturulan yüz yapısı, Blender programı kullanılarak 3D şeklinde boyutlandırılıyor ardından üzerine ten renklerinin ve sakalların eklendiği bir çalışmayı gözler önüne seriyor.

Keşfedilen İskeletin Yapısı Hakkında Bilgiler

Yapılan incelemeler sonucunda, iskelet sahibinin 17 ile 20'li yaşların arasında, 161 ile 165 santimetre arasında da bir boya sahip olduğu saptandı. Kafa tası yapısı ise modern insanların, ilk zamanlar nasıl göründüklerini gözler önüne seriyor. Bulunan iskeletin Mısır topraklarında bulunmuş en eski iskelet olabileceği düşünülüyor.

HIZLI MODA: GIYDİKLERİMİZ VE GIYMEDİKLERİMİZ TEKNOLOJİ İLE NASIL BAĞLANTILI?

İREM KÖSE

Moda, ortaya çıkışının ilk anlarından beri teknolojiden yararlanmakta. Moda ve teknolojinin birbirlerine yardımcı oldukları birçok konu olsa da bunlardan birisi teknolojinin modayı her yere, anında ve ucuz şekilde ulaştırabilmesi. Moda ve teknolojinin hayatımızda bu kadar çok yer edinmesi ilk bakıldığında iyi bir şey gibi gözükse de hızlı üretim ve tüketim dünyamız için adım adım bir felakete sebep olmakta.

Teknolojinin gelişmesiyle beraber karşımıza birçok kavram çıkıyor. Bunlardan birisi de tüketim, bu tüketimin hızı ve miktarı. İşin içine hayatımızın her anında olan moda da girince işler biraz kızışıyor. Önceden teknoloji moda için sadece bir üretim aracıydı. Dikiş makineleri ile kıyafetler dikilir ve satılırdı. Zaman ve çağ ilerledikçe teknoloji moda için vazgeçilmez bir hal aldı. Elimizde olan cihazlarla modayı takip edebiliyor, güncel moda olan kıyafetleri güzel olsalar da olmasalar da öven ve popüler eden bir sisteme maruz kalıyoruz. Sosyal medyada gördüğümüz beğensek de beğenmesek de sırf popüler olduğu için aldığımız kıyafetler ve eşyalar dünya ve bizim için bir cehennem haline getirmiş bulunuyor

DÜNYADAKİ CEHENNEM: HIZLI MODA

Hızlı moda kavramı, giyim sektöründeki seri üretim ve tüketimle beraber üretilen malların kısa bir süre içerisinde tüketici tarafından tüketilip bir tür kullan-at akımıdır.

“Hızlı Moda” Gerçekten Nedir?

Sözlük anlamının dışında giyim sektörünün görünmeyen kısmı olan hızlı moda kavramı adından da anlaşıldığı gibi bu kadar hızlı olması ve bu kadar hızlı tüketilmesi sonucu tekstil sektörü dünyayı en çok kirleten 2. sektördür. İnternette gün aşırı değişen moda algısı sonucu insanlar bir şeyi uzun süre tüketememektedir. Çünkü moda denen şey hızlıca değişip hızlıca yerini başka bir şeye bırakabilmektedir. Artık önemli olan ürünün kalitesi, güzelliği ve uzun süre kullanılabilirliği değil internette "popüler" olmasıdır. Teknoloji bizi yaşamımız boyunca 1-2 kere giyeceğimiz kıyafetlere tonla para verecek hale getirmiştir.

Greenpeace'in araştırmalarına göre üretilen giysilerin yüzde 20'si giyilmiyor. Ve araştırmalara göre kıyafetlerimizi ortalama 4 kez giyiyoruz. Hızlı moda sadece dünyaya zarar vermekle kalmıyor. Yetersiz ve olumsuz şartlar altında cüzi miktarlarla çalışan işçiler ve çocuk işçiler gibi sorunları da içinde barındırıyor. Buna rağmen hala almaya devam ediyor ve bu çılgınlığa bir son vermiyoruz.

BİR ÇIKIŞ YOLU MÜMKÜN!

KIYAFETLERE İKİNCİ BİR ŞANS TANIMAK

BÜTÇE VE DÜNYA DOSTU : İKİNCİ EL

NEDEN İKİNCİ EL?

- İkinci el, paylaşım kültürünü arttıran doğa ve cep dostu bir tercihtir.
- Daha kaliteli ve eşsiz parçalara daha uygun fiyatlarla sahip olup tarzınıza değişiklik katabilirsiniz.
- Bit pazarı veya uygulamalarda kullanmadığınız ürünleri satarak bütçenize katkı sağlayabilirsiniz.

Son zamanlardaki bilinçsiz teknoloji kullanımına ve tüketim çılgınlığına maruz kalmadan hem dünya için hem de kendimiz için daha sürdürülebilir yollar bulmamız mümkün. İnternet üzerinden ikinci el kıyafet alım satımın da ciddi bir artış söz konusu. Kullandığımız ve bir daha kullanmayacağımız eşya ve kıyafetlerimizi dolabımızın bir köşesinde çürütmek yerine onları kullanacak olan başkalarına fırsat vermek ve böylece var olan bir eşyanın dönüşümünü sağlayıp hızlı moda ve tüketim çılgınlığına DUR! demek bizim elimizde.

Röportaj

Dokuz Eylül Tekstil ve Moda Tasarımı öğrencisi, YouTuber ve ikinci el giyimin destekçilerinden olan Zeynep KOÇMAN sorularımızı yanıtladı.

- Moda ve teknoloji arasında ne gibi bir bağ görüyorsunuz?

Z: Teknoloji her sektör gibi moda sektörünü de gün geçtikçe etkilemeye devam ediyor. Moda ve teknolojide ben iki farklı bağ görüyorum. Birincisi kıyafetlerin, parçaların teknolojik yöntemlerle tüketiciye aktarılması bunu influencerlara gönderilen PR paketleriyle ya da markaların kendi bünyelerinde yaptığı ve sosyal medyaya yüklediği çekimlerle örneklendirebilirim. İkincisi ise teknolojik makinelerin ve elementlerin runway showlarında kullanılması. Buna örnek olarak da aklıma ilk gelen Bella Hadid'in Coperni showundaki spreyci elbisesi.

- Sosyal medyada daha çok stalinizle dikkat çeken birisiniz. Peki teknolojinin bize sunduğu imkanların (sosyal medya, blog ve çeşitli Internet siteleri gibi) tarzınız ve moda algınız üzerinde bir etkisi oluyor mu? Oluyorsa ne gibi bir etkisi oluyor?

Z: Ne kadar reddetmeye çalışsak da sosyal medyada gördüğümüz ve maruz kaldığımız değişen trendler, parçalar stilimizi etkiliyor bence. Trendlere göre değişen bir tarzım olduğunu düşünmüyorum ama hoşuma giden trend parçaları kendi yorumumla stilime ve günlük hayatıma zaman zaman katıyorum. Herkesin kendine özgü bir giyiminin olmasını destekliyorum

- Sizce gelişen teknoloji modayı ve giyim üzerine olan tüketim algısını nasıl etkiliyor?

Z: İnsanlar artık çılgınca tüketiyor. Bir ürün; tarz bile değil, popüler olunca o ürün hemen sömürülüyor. Hatta stokları tükeniyor ve bu ürün için kavgalar bile çıkıyor. Artık insanların bir üçüncü gözden bakıp

böyle durumlara dur demesi gerek. Bize zaten sürekli almamız için dayatılan reklamlara maruz kalıyoruz.

- Teknolojinin ilerlemesi ve tüketim çılgınlığıyla beraber karşımıza çıkan "hızlı moda" kavramının dünyamıza ve bize olan etkilerini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Z: Hızlı moda korkunç bir hal aldı. Her hafta "yeni" diye önümüze sunulan koleksiyonlar, artan atıklar, kirlenen sular... Tekstil endüstrisi Dünyamıza koca bir zarar maalesef. Düşük bütçeli çocuk işçiler, her geçen gün azalan kumaş kaliteleri ama bunla ters orantılı artan ürün fiyatları hem bizleri hem de Dünyamızı etkiliyor. Kişilerin dolaplarında bir kere giyip "o" popüler kombini yaptıktan sonra yüzlerine bakmadıkları giysiler yer tutuyor. Ayrıca hızlı moda endüstrisi tasarım markalardan ya da küçük markalardan tasarım alıyor.

- Hızlı moda ya da nevi dur demek için ortaya çıkan ve sizin de çokça tercih ettiğiniz ikinci el kıyafet /eşya alım satımını tercih etme sebepleriniz neler?

Z: İkinci eli tercih etme sebeplerimi basitçe maddeleyebilirim.

1. Kimsede olmayan tek ve güzel parçaları bulabilmek. Özellikle vintage parçalar.
2. Kaliteli ürünleri çok çok daha ucuza alabilmek.
3. Zaten hali hazırda üretilmiş bir kıyafeti yeniden bambaşka şekillerde giymek.

Instagram: @duhhelo

YouTube: Zeynep Koçman

GELECEĞİN MODASI METAVERSE'TE!

İREM KÖSE

Hayatımızın her alanına giren teknolojik yenilikler önce sosyal yaşantımızı daha sonra da ürettiğimiz ve tükettiğimiz her şeyi etkilemiştir. Teknolojik gelişmeler modanın gelişmesine yol açmış hatta onu başka bir evrene taşımaya başlamıştır. Metaverse evrenine...

METAVERSE NEDİR?

Evren ötesi olarak adlandırılan **Metaverse**, bilgisayarlar, android cihazlar, VR lensler ve çeşitli 3D kullanıcı ara yüzleri sayesinde içinde bulunulan zaman ve mekân boyutundan uzaklaşarak, fiziksel olarak içinde bulunulan evrenin ötesine geçmek olarak tanımlanmaktadır.

Metaverse ile başka bir evrende başka bir biz yaratabilme imkanı bize sunulur. Nasıl ki günlük yaşantımızda herkesin bir tarzı varsa metaverse evreninde de baştan aşağı istediğimiz gibi kendi karakterimizi yaratırken dikkat edeceğimiz en önemli konulardan birisi budur. Tarz yaratmak! Bunun için çalışmalara başlayan moda sektörü düzenlediğini sanal podyumlar ve sanal influencerlar ile bize bu konuda ipuçları sunmuştur. Çoğu markanın da tasarımlarını sanal dünyaya geçirmesi de avatarlarımızı nasıl kıyafetlerle giydirebileceğimizi bize anlatıyor.

METAVERSE'TE İLK MODA HAFTASI GERÇEKLEŞTİ!

Dünyanın ilk Metaverse Moda Haftası ([MVF22](#)) 24-27 Mart 2022 tarihlerinde Ethereum blok zinciri tarafından desteklenen bir sanal gerçeklik platformu olan Decentraland'de gerçekleşti.

MARKALAR BAŞKA EVRENDE!

Geçen Mart ayında Metaverse’te gerçekleşen ilk moda haftası dijital moda dünyasını keşfeden 108.000’den fazla insana ev sahipliği yaptı.

60’tan fazla marka, sanatçı ve tasarımcının katıldığı haftada, Tommy Hilfiger Decentraland’daki Boson Portal moda alanında İlkbahar 22’ Koleksiyonu’nu sunarken;

Giyilebilir NFT oluşturmak için Alex Box ile ortaklık kuran Estée Lauder de, yepyeni güzellik merkezlerinde sürükleyici bir deneyimle buradaki alanını tanıttı.

Forever 21, metaverse’e özel tasarlanan Giyilebilir Koleksiyonu sundu.

Philip Plein ise NFT Sanatları Müzesi M.O.N.A’nın yer aldığı Plein Plaza’yı tanıttı ve ayrıca, 3D sanatçısı Antoni Tudisco ile iş birliği içinde özel bir podyumda bir defileyi içeren, metaverse temelli ilk koleksiyonunu sundu. Kanadalı şarkıcı Grimes, Auroboros markasına ait elbise giymiş avatarı ile DJ’lik performansıyla haftayı noktaladı.

ROBOTLAR VE MODELLER AYNI PODYUMU PAYLAŞTI!

İREM KÖSE

Birden fazla markaya, birbirinden ilginç tasarım ve defilelere ev sahipliği yapan Paris Moda Haftası'nda lüks Fransız markası Coperni'nin defilesinde yer alan robot köpekler moda dünyasına imzasını attı.

Paris Moda Haftası kapsamında düzenlenen Coperni defilesi bu seneye de damgasını vurdu. Geçtiğimiz ekim ayında Coperni, defilesinde Bella Hadid'in üzerine sprey bir elbise püskürtülmesi ile gündem olmuştu.

Çok konuşulan bu defilenin ardından bu seneki moda haftasında 2023 sonbahar-kış koleksiyonunu sunan Coperni, sahneye Amerikan robot tasarım şirketi Boston Dynamics'in tasarımı olan "spot" adlı robot köpekleri çıkardı.

KURT VE KUZU DEĞİL, İNSAN VE ROBOT

Markanın tasarımlarında yer alan Sébastien Meyer ve Arnaud, 17. yüzyıl sanatçısı **Jean de La Fontaine**'in "Kurt ile Kuzu Masalı"ndan ilham alan ve hikayeyi tekrardan podyumda hayata geçirmek için hikayenin sonunu ve ana karakterleri yeniden inşa ettiler. Sebastien Meyer şov için "Farklı gruplar arasındaki güç dengesini anlatan harika bir hikaye sunmak istedik. Kurt ve kuzu yerine, insanlar ve robotları ele aldık" ifadelerini kullandı.

Robot köpekler sadece bununla sınırlı kalmadı. Podyumda modellerle birlikte yürüyüp onların eşyalarını taşıyan robot köpekler moda haftasının en çok konuşulanları arasında yer aldı.

GÖZLER ÖNÜNDE RENK DEĞİŞTİREN KIYAFETLER

İREM KÖSE

Japon markası Anrealage, 2023-24 Paris Moda Haftası'nda podyumda imza atılan illere bir yenisini ekliyor. Markanın tasarımlarını giymiş olan modellerin üstündeki kıyafetlerin renkleri UV ışını yayan bir çubuk tarafından gözler önünde değiştiriliyor.

Théâtre de la Madeleine'de düzenlenen Anrealage gösterisi moda ve teknolojiyi birleştirerek bir yüzü görünen diğer yüzü ise saklı olan iki farklı evreni bir araya getiriyor.

Tasarımcı ve moda bilimci Kunihiro Morinaga, Alman filozof ve biyolog Jakob Johann Baron von Uexküll tarafından geliştirilen ve canlıların nasıl algılandığını araştıran Umwelt (çevre' veya 'çevresel dünya') kavramına giyilebilir bir yorum sunuyor.

Klasiklerden ilham alan şekiller UV ışınlarına maruz kaldığında renk değiştiren fütüristik malzemeleri bir araya getiriyor. Kıyafetler, UV ışık tonlarına dönüşen sarı, bej, kırmızı ve açık maviyi içeriyor. Güneş ışığının yoğunluğu stabil olmadığı için renkler de sürekli değişiyor. Bu giysiler UV ışınlarına maruz kalmadığı zamanlarda yaklaşık üç dakika içinde kendi rengine dönüşüyor.

KULLANILAN TEKNOLOJİNİN ARKASINDAKİ FELSEFE

Kunihiro Morinaga'nın amacı Umwelten kavramının farklı halleriyle ufukumuzu genişletmek. Dünyayı her canlı organizmanın eşit şekilde algılayamadığı ve aynı şeyleri bile farklı şekilde gördüğünü anlatan Morinaga, "Benim dünyamı nasıl gördüğümle senin dünyanı nasıl gördüğün aynı olmasa da hepimiz tek bir ırkız" diyor.

Podyuma aynı renk kıyafetlerle çıkan modeller bir UV çubuğu sayesinde elbiselerini gerçek renklerine kavuşturuyor.

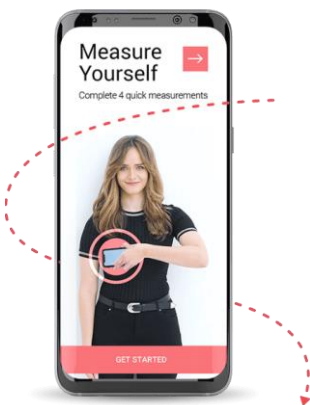
DİJİTAL MEZURANIZ: MYSIZEID

İREM KÖSE

Akıllı ölçüm teknolojisi olan MySize, tüketicilerin kendi bedenlerine en uygun ürünleri seçebilmesini sağlıyor. Bu uygulama dijital alışverişlerdeki iade oranını azaltırken yanlış ölçü ile üretilen ürünlerin maliyetini de düşürüyor.

Teknolojinin gelişmesi hem tüketicinin hızını hem de tüketicilerin alışkanlıklarını değiştiriyor. İnternet alışveriş oranlarının hızla yükselmeye devam ettiği bu dönemde tüketicinin ihtiyaçlarına yönelik olan bu tarz uygulamalar dikkat çekiyor. Tüketici, internette alışveriş yaparken alacağı ürünü deneme fırsatı bulamıyor ve ancak eline ulaştığında ürünün uygunluğunu test edebiliyor ve eğer uymadıysa iade ediyor. MySize uygulaması ise tam bu noktada devreye giriyor. Uygulama dijital bir mezura olarak kullanılıyor.

TAM SİZE GÖRE

Uygulama sayesinde sadece birkaç dakikada akıllı telefon kullanarak kendi ölçülerini oluşturabilen tüketiciler alacağı ürünün kendisine uygunluğunu kolay ve hızlı bir şekilde görebiliyor. Bu sayede hem iade problemi ortadan kalkarken hem de perakendecinin yanlış beden yüzünden üretilen maliyet ve zaman kaybı en aza indirilmiş olunuyor.

GEREKSSİZ ZAMAN KAYBINI VE MALİYETİ ÖNLÜYOR!

MySize Inc. Ülke Müdürü Argun Erşen, uygulamanın ileri düzey algoritmalarla geliştirilip hem Android hem IOS uyumlu olduğunu ve bu tarz uygulamaların şirketlere ve tüketicilere zaman ve maliyet açısından fayda sağladığını söyledi.

SADECE BEDEN DEĞİL KUTU DA ÖLÇÜYOR!

İnşaat, yapı market gibi sektörler için geliştirilen SizeUp uygulaması da dekorasyon, beyaz eşya alışverişlerinde doğru ölçüm yapılabilmesini sağlıyor. BoxSizeID uygulaması sayesinde de lojistik alanında 3D ölçüm yapmak mümkün. Bu uygulama kübik kutularla beraber şekli net olmayan paketleri de ölçebilme imkanı sunuyor.

LOUIS VUITTON VİTRİNLERİNE HAPSOLMUŞ ROBOT

İREM KÖSE

Louis Vuitton'un önemli mağazalarından olan Manhattan mağazasının vitrinindeki dev yılbaşı ağacı yerini Yayoi Kusama'nın robotuna emanet etti. Kusama'yı taklit eden robot, gerçekçi görünüşüyle insanların dikkatini çekerken aynı zamanda da tedirginliğe sebep oluyor.

Hipnotize edici ve rengârenk soyut sanatın temsilcisi olan Japon sanatçı Yayoi Kusama, imza motifleriyle LV koleksiyonuna renk katıyor. 10 yıl aradan sonra tekrardan iş birliği yapan LV ve Yayoi Kusama'nın koleksiyonu ve tercih ettiği reklam kampanyaları tüm dünyada ses getiriyor. Gönüllü şekilde psikiyatri hastanesinde yaşayan ve kendine has tarzıyla tanınan Kusama, önceki işbirliğinin ardından lüks mağaza için 450'den fazla parçadan oluşan bir koleksiyon geliştirdi.

MODA VE TEKNOLOJİ BU SEFER REKLAM KAMPANYASI İÇİN BİR ARADA

93 yaşındaki sanatçının sesli ve hiper-gerçekçi robotu ilk görüşte çoğu kişide hayranlık uyandırsa da bazı kişiler ilk bakışta bu robotun gerçekliğini ve sahteliğini ayırt etmekte zorlanıyor. Elindeki fırça ile vitrine boya darbeleri vuran ve mimiklerini gerçekçi şekilde kullanan bu robot bir süre sonra insanlarda tedirginlik uyandırmaya başlıyor.

Markanın reklam kampanyaları sadece bu robot ile sınırlı kalmıyor. Fransa'da Champs Elysées mağazasının üstüne yerleştirilmiş dev heykeller, Tokyo'da tüm reklam panolarını kaplayan boy boy reklamlar ve çeşitli yerlerdeki LV mağazalarına yerleştirilen dev, üç boyutlu dikkat çekse de bir süre sonra insanlara ürkütücü gelmeye başlayan Yayoi Kusama robotları Dünya'ya bu iş birliğini tanıtyo

Resimde dijital d6nem: Artık resimler dijital ortamlarda da yapılabilir

Cemresu Bal

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte artık sanat da dijitalleşmeye başladı. Sanatçıların birçoğunun dijital çizim tabletleri aracılığıyla da resimler üretmeye başlaması bu resimlerin sanatsal niteliği hakkında yeni tartışmalara sebep oldu.

Boyutları değişkenlik gösteren, bir defter gibi ince ve yassı şekilde üretilen dijital çizim tabletleri, modeline göre bir kablo ya da bluetooth aracılığıyla bilgisayara bağlanıyor. Tabletın yanında çıkan dijital kalem aracılığıyla çizilenler böylelikle bilgisayara aktarılabilir. Çizim yapmaya başlamadan önce bilgisayara tabletin eklentisinin yüklenmesi ve kurulması gerekiyor. Bütçeye göre özellikleri değişkenlik gösteren dijital çizim tabletlerinin kendi ekranı olan modelleri de mevcut.

Dijital Çizimin Getirdiği Kolaylıklar

Dijital çizime olanak sağlayan tabletler, tüm fırça ve boya çeşitlerini içinde bulunduran programların da aracılığıyla artık insanları yağlı boya için ayrı, sulu boya için ayrı boya masrafından kurtarıyor. Aynı zamanda tabletlerin üzerlerinde bulunan kısayol tuşları, çizim sırasında yapılan küçük bir hatayı geri almaktan,

fırça ucu büyötmeye kadar birçok şeyi kolayca yapmaya olanak sağlıyor. Dijital çizimler bilgisayarda kolayca kayıt altında tutulduğu için çizimlerin veri tabanları arasında transferi de kolay hale geliyor ve farklı cihazlardan çizimlere ulaşım sağlanıyor.

Dijital çizimin sağladığı bütün bu kolaylıklar, geleneksel sanatla karşılaştırıldığında insanların dijital çizimin sanat olup olmadığı hakkındaki tartışmalarının da artmasına sebep oluyor.

Dijital Çizim Sanat Mıdır?

Dijital çizimin sanat olup olmadığı, insanların sanata olan bakış açısına göre değişkenlik göstermektedir. Bazı sanatçılar, dijital çizimi el uğraşından yoksun ve kolay gördükleri için sanattan saymazken bazı sanatçılar ise dijital çizimin de belli bir sanatsal üretim ve bir uğraş sonucu ortaya çıktığı ve bir sanat olduğu kanısındadır.

Dijital sanatın da bir sanat olduğu düşüncesine katılan yağlı boya sanatçısı Shelley Hanna da günümüz dünyasında yetenek ve bir sanat eseri yaratmak söz konusu olduğunda, dijital resmin “gerçek” sanat olarak kabul edilebileceğini ama onu sadece çeşitli malzemelerle yapılan formlar üstünden değerlendiriliyorsa o zaman bunun “gerçek” sanat olmadığını söylüyor.

Bu konuda birçok sanatçının ve sanat okurunun farklı görüşleri olsa da genel kanı dijital çizimin de bir sanat olduğu yönünde.

EVCİL DOSTLARIMIZ MİKROÇİP TEKNOLOJİSİYLE KAYIT ALTINDA

Cemresu Bal

Mikroçip teknolojiyle birlikte artık evcil hayvan sahipleri hayvanlarını bir veri tabanı aracılığıyla kendi üstlerine kaydediyorlar.

Tarım ve Orman Bakanlığı'nın 2018'de almış olduğu karara göre kedi, köpek ve gelincik sahiplerinin 31 Aralık 2022 tarihine kadar hayvanlarına mikroçip taktırması zorunlu hale gelmişti. Bu kararla birlikte hayvan sahipleri, hayvanlarına mikroçip taktırmak için veterinerlere akın ettiler.

Mikroçip nedir?

Bir piring tanesi boyutunda olan, radyo frekans tanımlama sistemiyle çalışan ve pile ihtiyaç duymayan mikroçipler, 15 haneli özel bir kimlik numarası barındırır. Hayvanların omuz bıçaklarının arasında, deri altına yerleştirilen bu mikroçipler, içinde bulundurduğu kimlik numarasını okuyucu cihaza aktarır.

Mikroçip neden takılmalı?

Evcil hayvanlar kaybolma ihtimalleri çok yüksek canlılardır. Bir evcil hayvan kaybolduğunda bu hayvanın sahibine tekrar ulaşabilme ihtimali ise aksine pek de yüksek değildir. Mikroçip teknolojisi, evcil hayvanların kaybolması halinde veri tabanı üstünden kolayca sahibinin bilgisine erişilebilmesini ve hayvanın sahibine kolayca ulaştırılmasını sağlar. Aynı zamanda mikroçipler, terk edilen hayvanların sahiplerine ulaşılmasını ve gerekli cezai işlemlerin uygulanmasını da kolay hale getirdiğinden terk etme vakalarının oranının düşmesi için önem taşır.

Veteriner Hekim Sezer Akdan, mikroçip teknolojisiyle ilgili sorularımızı cevapladı

Mikroçip uygulaması hakkında neler düşünüyorsunuz?

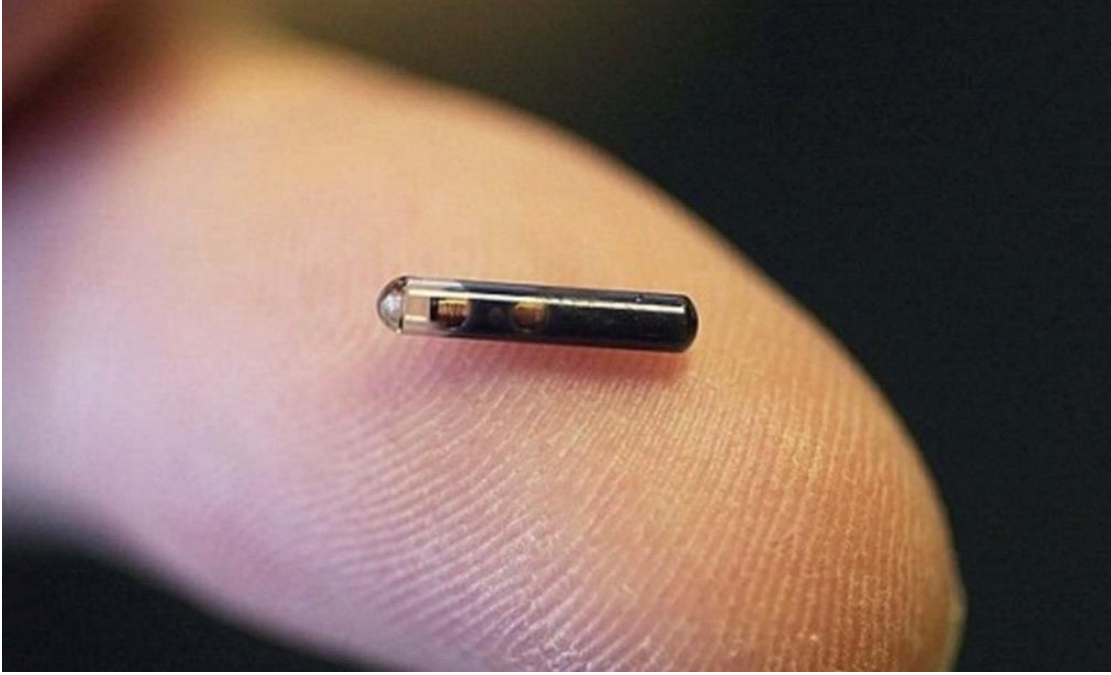
Vet. Hek. Sezer Akdan: Mikroçip hayvanların kayıt altına alınabilmesi için gerekli bir uygulama. Kedileri, köpekleri küçük yaşta sahiplenip sokağa bırakma vakaları çok oluyor. Bunların önünde geçilmiş oluyor. İleriki süreçte hayvanların geçirdiği hastalıklar, yapılan aşılar da sisteme dahil edilirse takip açısından da iyi olacaktır.

Takılan mikroçipin hayvana herhangi bir zararı var mı?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Biz bu süreçte biz yoğun bir çip uygulaması gerçekleştirdik ve şu ana kadar herhangi bir komplikasyon yaşamadık. Sadece bazı ırklarda çipin uygulandığı noktaya dikkat etmek gerekiyor. Dikkat edilmediği zaman MR, tomografi gibi işlemler yapılması gerektiğinde oradaki görüntüyü yanıltıp bozabiliyor ama ekstra bir zararını şu ana kadar görmedik.

Takılan mikroçipin evcil hayvanın üzerinden düştüğünü söyleyen hayvan sahipleri var. Böyle bir şey mümkün mü? Olma ihtimali nedir?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Mikroçip takılırken bazen hayvan çok hareketli olabiliyor ve bu veteriner hekimlerin hata yapmasına sebep olabiliyor. Mikroçip takılırken hayvan bir anda hareket ettiğinde çip derinin altına tam olarak yerleştirilemeyebiliyor ve bir pirinç tanesi boyutunda olduğu için fark edilemeyebiliyor. Deriye takılı kaldığıdaysa düşme olabiliyor. İşlem doğru yapıldığında çip, deri altında olduğundan hayvanın üzerinden düşmesi gibi bir durum söz konusu olmuyor. Bazen çiplerin manyetiği bozulabiliyor ve hayvana bir çip daha takılması gerekiyor.

Mikroçiple birlikte hayvanın ve sahibinin hangi bilgileri kayıt altına alınıyor? Ve bu alınan bilgiler veri tabanında nereye kaydoluyor?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Doldurulması gereken bir beyanname var. Bu beyannameye hayvan sahibinin ismi, T.C. kimlik numarası, ikameti, telefon numarası ve acil durumda ulaşılabilecek kişinin bilgileri dolduruluyor. Hayvanın ise pasaport numarası, mikroçip numarası, ırkı, rengi gibi bilgiler isteniyor. Bu bilgiler Tarım ve Orman Bakanlığı'na ait Petvet adlı uygulamaya kaydoluyor.

Hayvan sahibinin değişmesi durumunda kayıtlı bilgiler kolayca değiştirilebiliyor mu?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Evet, kolayca değiştirilebiliyor. Yeni kişi sahiplendiğinde sadece sistem üstünden sahip değişikliği yapılması gerekiyor ve işlem hızlıca hallediliyor.

Mikroçip uygulaması ne zaman yapılmalı?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Yılbaşına kadar hayvanlara çiplerin takılmış olması gerekiyordu. Altı aylığa kadar olanlara hala cezasız bir şekilde takılabiliyor fakat yetişkin bir kedi ya da bir köpek geldiğinde ve çip takmak istediğimizde yaşından kaynaklı sistemde ceza çıkabiliyor.

Yetişkin bir köpek ya da kedi sahiplenilmesi durumunda ip takım işleminin cezasız bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için ne yapılması gerekiyor?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Sokaktan sahiplenilen hayvanın altı aydan büyük olması durumunda hayvanı sahiplenen kişinin ilgili belediyeden “sokak kedisidir/kpeğidir” şeklinde bir belge temin edip sonrasında veterinerine gitmesi gerekiyor.

Hayvan Sağlığı Alanındaki Teknolojiler Hastaneleri Aratmıyor

Cemresu Bal

Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte veteriner hekimlerin kullandığı teknolojik aletler de hastanelerde kullanılan aletlere yetişmek üzere.

Teknoloji geliştikçe sosyal hayatımızda, sağlık hatta toplumsal alanda birçok konuda da değişimler yaşıyor. Bunlardan biri de hayvan sağlığı. İnsan sağlığı alanındaki MR, röntgen gibi teknolojiler hayvanlara uygun hale getirilip veterinerlerde de kullanılıyor.

Veteriner Hekim Sezer Akdan, hayvan sağlığı alanındaki teknolojik aletlerle ilgili sorularımızı cevapladı

Burada hayvan sağlığı alanında hangi teknolojik aletlere sahipsiniz?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Bu klinikte ultrason, röntgen, hemogram, biokimya, endoskopi gibi cihazlarımız bulunuyor. Bir nevi bir hastane gibi burası. Hasta geldiğinde ona bakmamız için gerekli donanıma sahibiz.

Hayvanlar için kullanılan tıbbi teknolojik aletlerle insanlar için kullanılanlar arasında ne gibi farklılıklar var?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Yazılımsal farklılıklar olabiliyor. Hemogramda ya da kan değerlerinde referans değerleri hayvanlarda ve insanlarda hatta kedide ve köpekte bile farklılık gösteriyor. Biz cihazları kullanırken kedi için mi köpek için mi

bu gibi bilgileri öncesinde cihaz üstüne seçerek işleme başlıyoruz. Bakılan değerler aynı ama genel olarak referans değerleri farklı. Ultrason gibi aletlerde de öncesinde hayvan türünün seçilme işlemi dışında genelde insanlarda kullanılan cihazla aynı işliyor. Yazılımsal farklar dışında çalışma şekilleri aynı oluyor.

Hayvan tıbbı alanında yeni teknolojik gelişmeler var mı?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Çok hızlı gelişen bir sektör. Her gün yeni bir cihazla karşılaşabiliyoruz. Bize tanıtım yapmak için firmalar da geliyor. Nataroskopik kısırlaştırma, kapsamlı ve kolay hormon analizi cihazları var. MR ve tomografi zaten aktif olarak kullanılan cihazlar. Tabii pet sağlığında MR gibi cihazlar maliyetlerinden dolayı insanlarda olduğu kadar yaygın olamıyor.

Yeni teknolojik gelişmeler hayvanların tedavi sürecinde ne gibi kolaylıklar sağlıyor?

Vet. Hek. Sezer Akdan: Bu sektörde gerçekten çok gelişme yaşanabiliyor. Bu teknolojik gelişmeler, çıkan yeni cihazlar, hayvan muayenesinde ve hastalığının genel olarak tespiti sürecinde çok daha fazla hız ve tutarlılık sağlayabiliyor. Çıkan yeni cihazların her klinikte rahatça kullanılabilir duruma gelmesi hayvan sağlığı açısından gerçekten pozitif bir gelişme olur.

SOKAK OYUNLARI SOKAĞA ATILDI!

Ayça Güney

Dijital oyunlarda özellikle 1990 sonrası yeni oyun türleri üretildi. Artık geleneksel oyunların sıradanlığından sıkılan çocuklar kendilerini istekleri doğrultusunda şekillenen dijital oyunların kucağına bıraktı.

Oyun, insanlığın var olduğu dönemden beri olmazsa olmaz uğraşlarından biridir. Tarihçesi insanlığın başlangıcına kadar uzanmakta olan oyun, her ne kadar çocuk uğraşı olarak bilinse de yetişkinlerin de sık sık başvurduğu bir kaçamak olarak nitelendirilebilir. Var olduğumuz dönemden itibaren hayatımızda önemli bir yer edinen oyun geçmişten günümüze nasıl bir evre geçirdi?

KONSOL OYUNLARI

Video oyun oynamak için özel yapılmış cihazlardır. Oyuncu isteğine tek kişilik kolla veyahut birden fazla kol ile oynanabilir. Ellerde tuttıkları bu kolların üzerindeki düğmeler aracılığıyla komut verilerek oynanır. Video oyunlarında görüntü ve ses kolların bağlı olduğu bilgisayar veya televizyon aracılığıyla alınır. Geçmişten günümüze kadar olan konsol örnekleri arasında; Microsoft Xbox, Sony Playstation, Nintendo Gamecup ve Nintendo wii oyun konsolları bulunmaktadır.

MASAÜSTÜ OYUNLAR

Bilgisayarlar, masaüstü oyunun gelişimine büyük katkı sağladı. Kolay erişim sağlanma özelliği ile bilgisayarlar birden çok veri girişine sahip olduğu için konsol, fare, klavye, direksiyon gibi oyun oynamayı kolaylaştıran ve zevkli hale getiren unsurların bir arada bulunmasını sağladı. Masaüstü oyunların oynanması için CD, DVD alınabileceği gibi internet üzerinden oynanması da mümkün hale geldi. Günümüzde ise çevrimiçi oyun için oyuncuların gözbebeği konumundadır.

ÇEVİRİMİÇİ (ONLİNE) OYUNLAR

İnternet üzerinden bir ağa bağlanıp bir veya birden çok oyuncunun bir arada canlı bir şekilde oynayabildiği oyun türüdür. Bu oyun sayesinde oyuncular kıtalararası iletişimde bulunabilirler. Aynı zamanda takım şeklinde oynandığı gibi bireysel de oynanabilir. Rol yapma ve nişan oyunları bu türde dikkat çeken oyunlar arasındadır.

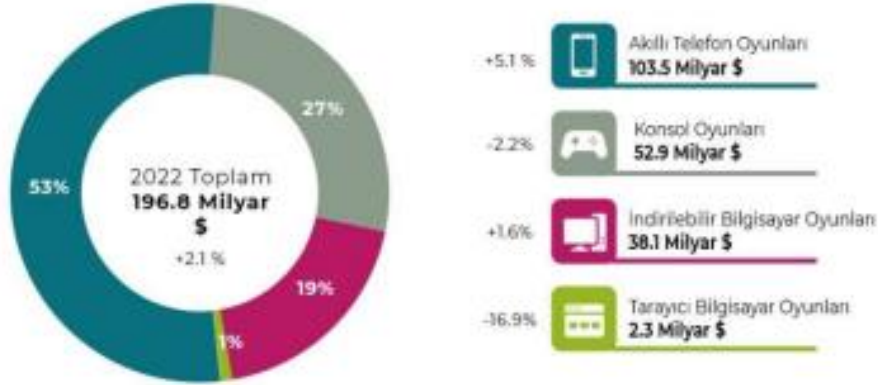
MOBİL OYUNLAR

Teknolojinin gelişmesiyle birlikte özellikle cep telefonlarının icadıyla oyun sektöründe de çığır açan gelişmeler olmuştur. İnsanlar oyun oynamak için masaüstü bilgisayara, konsola ihtiyaç duymadan dilediği zaman, dilediği yerde oyun oynayabilir hale gelmiştir. Mobil oyunlarda oyuncu ister çevrimiçi ister çevrimdışı dilediği gibi oyun oynayabilir. Aynı zamanda ücretli veya ücretsiz oyunlar tercih edebilir.

PEKİ OYUNCULAR EN ÇOK HANGİ MEDYA GEREÇLERİNİ TERCİH EDİYOR?

Yeni medya gereçlerinden akıllı telefon oyunları yüzde 53'lük dilimle oyun oynamak için ilk tercih oldu. İkinci tercih ise yüzde 27'lik dilim ile oyun konsolları oldu. Üçüncü tercih yüzde 27 ile indirilebilir bilgisayar oyunları, son tercih ise yüzde 1 ile tarayıcı bilgisayar oyunları oldu.

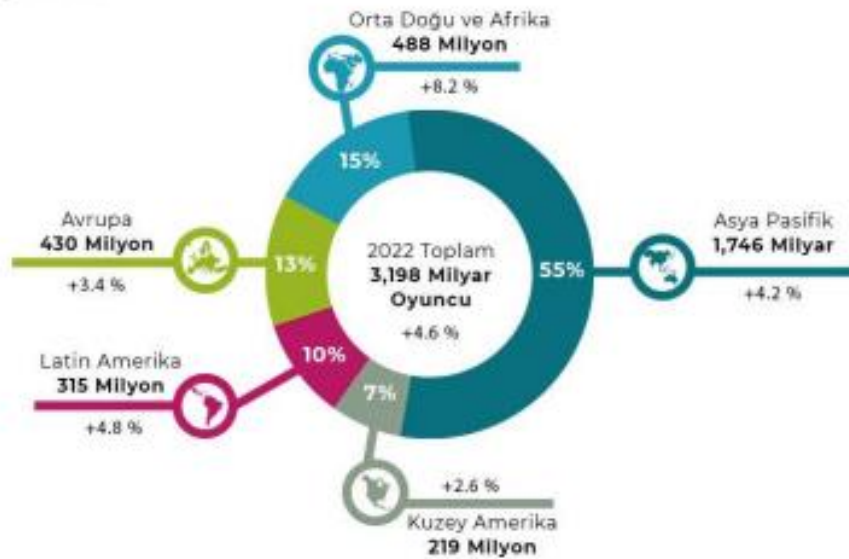
2022 Küresel Oyun Pazarı
Segment Başına

ASYA OYUNA VERDİĞİ ÖNEMLE ADINI ZİRVEYE TAŞIDI

Dünyada birçok kullanıcıyı bir araya getirerek kıtalararası bir iletişim kuran oyun, 2022 yılında yapılan bir araştırmaya göre dünyada 3,198 milyar oyuncu sayısına erişti. En çok 1.746 milyar kullanıcı ile Pasifik Asya adını ilk sıraya yerleştirirken 488 milyon oyuncu sayısı ile Orta Doğu ve Afrika peşinden geldi. Daha sonra 430 milyon ile Avrupa gelirken 315 Milyon ile Latin Amerika ardından geldi. Son sıraya ise 219 milyon kullanıcı ile Kuzey Amerika geldi.

2022 Küresel Oyuncular
Bölge Başına

SOKAKTA BAŞLAYIP EVDE BİTEN OYUN ALGISI

Ayça Güney

Her yaştan birey, farklı beklentiler doğrultusunda oyuna yönelmektedir. Fakat bu yönelme sebebi dönemden döneme farklılık göstermektedir. Annelerin oyun oynamaktan eve sokamadığı çocuklar şimdilerden evden sokağa çıkamaz oldu. Peki bu kökten değişimin sebebi nedir?

Geleneksel oyun türünün ilk amaçlarından biri bireyleri fiziksel olarak bir araya getirerek arkadaşlık bağları kurmaktır. Oyun, çocuklara eğitici ve öğretici içerikler sunarak fiziksel ve zihinsel gelişimine önemli bir katkı sağlar. Birey oynadığı esnada gerçek dünya ile iletişim kurar ve öğrendiği somut bilgileri yeni deneyimlerinde kullanır. Aynı zamanda oyun iç denetimi sağlar ve kendine güvenen, sorumluluk alan, kendi başladığı işi bitiren, özgüveni yüksek olan bireyler olarak çocukların yetişmesine katkı sağlar. Geleneksel oyun türlerinden Körebe, Saklambaç, Seksek, Misket, İp Atlama, Yakan Top, İstöp gibi fiziksel bir uğraş gerektiren aynı zamanda çocukları bir araya getiren geleneksel oyunlar bireyin sosyalleşerek benliğine çekilme arzusunu yok eder ve sosyal hayattan korkan bireyler yerine arkadaş canlısı bireyler yetiştirmeyi hedefler.

Oyun kavramı 1960'lı yıllardan itibaren dijitalleşmenin etkisiyle ilk olarak Atari daha sonrasında oyun konsolları ve CD'lerle birlikte ortaya çıkarak yatırımcıların gözbebeği haline gelmiştir. 1962 yılında piyasaya çıkan ilk modern oyun SpacaWar'dan beri dijital oyunlar hızla büyüyen endüstriler haline gelmiştir. Online oyunla kullanıcılar etkileşim içinde olmuşlardır. Farklı kıtalarda yer alan kullanıcıların aynı anda oyun içerisinde olabilme özelliğine sahiptir.

Peki online oyunlar neden şimdilerin gözdesi haline geldi?

Yaşadığımız çağın getirmiş olduğu dijitalleşme olgusuyla birlikte artık geleneksel oyunlar yerini dijital oyunlara bıraktı. İnsanlar yeni medya gereçlerini ihtiyaç halinde kullanımdan ziyade bir uğraş, vakit geçirilecek bir alet olarak gördüklerinden itibaren gereksiz kullanım oranı arttı. Tabi bu kullanımın artmasının bir diğer sebebine artık dijital bağımlı olduğumuz gerçeğini de ekleyebiliriz. Sokak oyunu yerini online oyuna, top yerini tablete, ip yerini telefona bırakmıştır dersek yanlış olmaz. Çocuklar artık sokakta top oynamaktansa online oyunların süsleyerek sunduğu savaş oyunlarını seçmektedir. Biraz da bu seçimin derinine inmeye ne dersiniz?

Bilinçli tüketici kavramının anlamının dahi bilinmediği dönemde en tehlikeli olan yeni medya gereçlerini bilinçsizce tüketiyoruz. Üstelik bu çoğunluğa çocuklarımız da dahil. Bebekler henüz anne karnındayken radyasyonla tanışır. Birkaç aylıkken tutuşturulur eline telefon. Sırf yemek yemesi veyahut ağlamaması için. Çocukluk dönemine girdiğinde ise sokağa çıkıp geleneksel oyunlarla oynaması beklenir. Online oyunun süsleyerek sunduğu sanal dünyanın atraksiyonlarındansa gerçek dünyanın sıradanlığını hangi çocuk seçer ki? Bu sebeplerin bir diğeri ise gerçek dünyadan dışlanan bireyin sanal dünyaya yönelmesidir. Gerçek dünyada yapamayacağı savaşı, araba yarışını sanal dünyada yapabilmesidir. Online oyunların vermiş olduğu mutluluğu arkadaşlık ilişkilerinde bulamayan birey (özellikle çocuklar) teknolojiye yönelmektedir. Eskilerin bir sözü vardır ki tüfek icat oldu mertlik bozuldu, teknoloji icat oldu arkadaşlık bozuldu.

TEKNOLOJİ FIT VÜCUTLARI SARDI

Ayça Güney

Modern bilgi teknolojilerinin gelişmesi sporun her seviyesine ve her branşına etki etti. Artan rekabet olgusu ilginin artmasını da beraberinde getirdi. Bunların karşılanması adına ise tesisler, organizasyonlar, yayınlar, ekipmanlar ve sportif performansların geliştirilmesi adına teknolojiye yararlandı.

Günümüz teknolojileriyle birlikte spor yapan bir birey akıllı saat, adım sayar bir koşu bandı vb. birçok teknolojik ürünle yaptıkları spor sonucu aldıkları verimi takip edebilirler. Aynı zamanda performans ölçü testi yaparak antrenör eşliğinde yapılan spor takip edildi.

Teknolojinin spor ile bağlantısı ve teknoloji öncesi spor algısının nasıl olabileceği hakkında antrenör Yusuf AKDAĞ açıklamalarda bulundu.

A.G.= Teknoloji gereçlerini hangi alanlarda kullanıyorsunuz?

Y.A.= Bir sporcunun takibi için performans ölçüm testleri kullanılarak sporcunun ne durumda olduğunu bulmuş oluruz ve bu ölçüm testleri sonucu sporcunun eksik yönlerini tespit ederek müsabaka hazırlığını üst düzey performansla tamamlamış oluruz. Aynı zamanda bir müsabaka sırasında sporcunun eksik yönleri anında tespit edilerek bir sonraki müsabakaya eksiksiz bir hazırlık çizelgesi oluşturmuş oluruz. Bunlara ek olarak sporcunun kullanmış olduğu akıllı saat, akıllı ayakkabılar ve bluetooth kulaklıklar ile sporcu kendi motivasyonunu oluşturarak daha verimli bir spor yapabilir.

A.G.= En çok hangi spor branşında teknolojiyi kullanıyorsunuz?

Y.A.= Özellikle takım sporları ve bireysel gelişim konusunda birçok dalda teknolojiyi kullanırız. Bu soruya tek bir branş hakkında cevap vermek doğru olmaz. Teknoloji sporda bireyin gelişimine yardımcı olan en önemli etkenlerden biridir.

A.G.= Teknoloji olmasaydı şimdiki spor algısı nasıl bir değişikliğe uğradı?

Y.A.=geleneksel dönemde çoğunlukta antrenör ve sporcular ezbere ve hissiyata göre kulaktan dolma bilgilerle sporcuyla yönlendirirlerdi. Teknolojinin gelmesinin ardından sporcuya yapılan testler, takip çizelgeleri vb. birçok yöntemle sporcu müsabakalara doğru ve istikrarlı bir şekilde hazırlanır duruma geldi.

SOSYAL MEDYA ÇOCUKLARI ESİR Mİ ALIYOR?

Gülce Ergül

Sosyal medya büyük ölçüde kullanıcılarına pek çok fayda sağlarken, kaybolma korkusuna, endişeye, siber zorbalığa ve stres, telaş gibi etkilere neden olması gibi bir çok dezavantajı da beraberinde getiriyor.

Siber güvenlik uzmanları, çocukların bu denli kötü dezavantajlardan uzak durması için aileleri uyarıyor.

ÇOCUKLARI KORUYUN

Sosyal medyanın yeni çağında en güvenli yaklaşım, çocuklarımızın çevrimiçi paylaşımlarına dikkat etmek. Aşırı paylaşım, onları başkalarından gelen eleştirilere karşı savunmasız hale getirir ve bu da kaygıya sürükleyebilir. Çevrimiçi ortamda ne kadar çok içerik yayınlarsa, zorbalarla veya saldırganlarla karşılaşmaları o derece yüksektir. Uzmanlar ebeveynleri, insanların kötü yorumlarını ciddiye almamaya sırf bu nedenle hayallerinden vazgeçmemeye teşvik etmemizi söylüyor.

Zihinsel sağlığa zarar vermeden siber zorlalarla yüzleşmek için, çocuklarımıza olumsuz yorumlarla nasıl başa çıkacağı öğretilmeli. Örneğin, olumsuz yorumları silme, hakaretleri moderatörlere bildirme ve de yorumları kapamak gibi.

EBEVEYNLER BU DURUMDAN ÇOK ŞİKAYETÇİ

İki kız çocuğu olan Sultan E. ‘Çocukların kovid-19 salgınıyla birlikte gerek online eğitim gerek sosyalleşme ihtiyacı için çevrimiçi ortamlara taşınan sosyalleşme ihtiyacı ile sosyal medya da daha fazla zaman geçiriyorlar.’ Bu durumdan şikayetçi olan ebeveynler bile bazı durumlarda buna razı gelmek durumunda kaldılar. Sultan E. ‘şu an ise pandemi döneminde değiliz fakat çocukların elinden telefon almak bi hayli zorlaştı, üstelik telefonu alsak bilgisayar var. Kendi adıma konuşayım kızlarımın eline telefon ve bilgisayardan başka bir şey veremiyorum kitap okumaktan dahi çok uzak kaldılar. Bu durum beni hem üzüyor hem korkutuyor.’

ÖZGÜVENİ EKSİKLİĞİ

Çocuklar ergenlik ile birlikte beden imgelerine düşkün olmaya başlıyorlar. Filtreler sosyal medyada bizi gerçekten uzaklaştırıyor ve onlara düşkün olmaya başlatıyor. Sosyal hayata girdiklerinde ise genelde şu söylemler yer alıyor ‘ ya oradaki gibi olmadığım fark edilirse’ bu da onlarda daha çok beğenilmeme kaygısını arttırıyor.

İBB TEKNOLOJİ ATÖLYELERİ GERÇEKTEN İŞE YARIYOR MU?

Gülce Ergül

İBB Teknoloji Atölyeleri'nin 2022 mezunlarından oluşan 40 kişilik özel grup, ulusal ve uluslararası teknoloji yarışmalarda öğrendiklerini hayata geçirecek.

Teknoloji atılımı yapacak gençleri yetiştirmek amacıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Boğaziçi Üniversitesi işbirliğinde tasarlanan İBB Teknoloji Atölyeleri İstanbul'da ikamet eden çocuklara mobil uygulama geliştirme, yapay zeka, robotik kodlama, oyun geliştirme, programlama/kodlama ve grafik tasarım gibi konularda farklı dersler içeren 8 aylık bir eğitim programı sunuyor. İBB Teknoloji Atölyeleri, geçtiğimiz yıl 1.355 mezun verdi. İstanbullu öğrenciler, Fatih Ali Emiri Kültür Merkezi, Esenyurt Belediyesi Kültür Merkezi, Bakırköy Cem Karaca Kültür Merkezi, Beyoğlu Zemin İstanbul, Güngören İBB Erdem Beyazıt Kültür Merkezi ve Pendik Dolayoba olmak üzere lokasyonları merkezi yerlerde olan atölyelerde dersler aldı. Mobil uygulama geliştirme, robotik uygulamaları, yapay zeka gibi dersleri tamamladı.

40 kişilik özel ekip ne için?

Atölye çalışmaları kapsamında mezun olan öğrencilerin arasından 40 kişilik özel bir ekip oluşturuldu. Öğrenciler, 2021-2022 döneminde yapılan sınav başarı puanlarına, eğitimlere gösterdikleri devam durumlarına, derse katılımlarına ve sene sonunda yapılan sınav sonuçlarına göre belirlendi.

Cemal Kamacı Spor Kompleksi'nde sadece kendilerinin kullanımı için oluşturulan özel atölyede çalışmalara başlayan İstanbullu öğrenciler eğitimlerinin sonunda yapacakları robot projeleriyle İBB adına ulusal ve uluslararası yarışmalara katılıp İBB'yi temsil edeceklerdir.

TEHLİKE... EVLERİMİZ GÖZETLENİYOR MU?

Gülce Ergül

Akıllı ev aletleri günlük hayatımızı ne kadar kolaylaştırırsa da yeterli önlem alınmadığında siber suçların radarına giriyor. Güvenlik amacıyla kullanılan Ip kameraların dışardan erişime açık olduğu söyleniyor.

Teknoloji ilerledikçe sokaklarda dükkanların korunması amacıyla kullanılan kameralar artık evlerimizde bulunmaya başladı. IP kamera, üzerinde bulunan sensörler sayesinde görüntüyü yakalayıp bu görüntüyü ağ (network) sayesinde yetkisi olan kullanıcılara aktarıyor. Kablosuz ve gece görüşü olan bu kameralar bebekli anne ve babaların gözdesi olmuş durumda.

UZMANLARDAN BÜYÜK UYARI, KİMLİK DOĞRULAMA YAPILMALI

Uzmanlar, Çin'de üretilen ve 3 milyondan fazla kullanıcısı olan Ip kameraların yalnızca üretici firmaların şifresiyle korunduğu ve hiç bir korumanın olmadığını söylüyor. Can Erginkurban siber saldırıların gerçekleşme şekillerinden bahsetti ve "İnternete bağlı bebek kameralarının saldırıya uğradığı ve bebeklerin gözetlendiği gibi haberlerle sık karşılaşsak da saldırganların yegâne amacı tabii ki bebeklerimizi gözetlemek değildir. Bu kameralar aracılığı ile ev ağımıza dâhil olan diğer cihazlara ulaşmak da isterler" dedi.

Ergin Kurban şu sözlerle devam etti: "İnternet bağlantılı bebek kameralarına IP kamera denir, çünkü kullandığımız diğer cihazlar veya akıllı telefonlarımız ile iletişim kurmak için internet protokolünü kullanırlar. Bu cihazlar evdeki router (yönlendirici) veya modeminiz aracılığı ile internete bağlanırlar.

Saldırganlar genellikle ilk olarak internete giriş noktası olan bu cihazlara ulaşır daha sonra da ev ağındaki diğer cihazlara. Eğer bir saldırgan yönlendiricinize yönetici hakları ile erişim sağlayabiliyor ise diğer tüm cihazlarınıza erişmesi işten bile değildir."

YAPILABİLİCEK TEK BİR ŞEY VAR

Araştırmalara göre Hikvision, HIPCcam, Cisco, Toshiba ve Linksys gibi markalar, IP kameralarının varsayılan parola ile veya hiç parola olmadan çalışmasına izin veriyor. Bu da ciddi bir güvenlik riski anlamına geliyor. Eğer sizde bir IP kamera kullanıyorsanız varsayılan olarak gelen parolayı güçlü bir parolayla değiştirmek kendinize yapabileceğiniz en iyi güvenlik tedbiri olur.

Sağlıkta Yeni Teknoloji

İlayda Timoçin

Metaverse, insanlar ve canlıların hatta çevremizdeki her şeyin sanal ortamdaki varlığı olarak adlandırabiliriz. Artık sanal gerçeklik sayesinde olduğumuz yerden dünyaya açılabiliriz, işlerimizi, alışverişimizi ve en önemlisi sağlığımızı tele-sağlık gibi 2 boyutlu görüşmeler yerine, etkileşimli 3 boyutlu ortamda giyilebilir teknolojilerle desteklenerek daha gelişmiş teknolojide sağlık hizmeti kullanabiliyoruz.

Gelişen teknolojide web 3.0 sayesinde geleneksel birçok iş şekli değişiyor, hasta fiziksel olarak incelenmek yerine, veriler inceleniyor. Şikayet üzerine başvurulmadan 3D görüntüleme sistemiyle hastaların organları görüntülenip yapay zeka teşhis koyacak. Bu sayede erken teşhis, anne karnında oluşan hastalıklar tedavi edilecek yaşam ömrü daha kaliteli ve uzun olacağı öngörülmüyor.

Birçok startup dünya sağlık hizmetine yönelik çalışmalar yapıyor. Dünyamızda genetik ve bağışıklık sistemi hastalıklarının tedavi edici bir çözümü olmaması nedeniyle yeni teknolojiyi umutla bekleyen birçok hasta var.

Hangi Şirketler Çalışma Yapıyor?

Giblib: Tıbbi eğitim veren platformdur.

Oso VR: Cerrahi eğitim platformu ve dijital kütüphaneyi de barındıran bir sistemdir.

HealthScholars: Acil durumlarda doktorların hızlı yanıt vermelerine, yönlendirmelerine yönelik çalışmaktadır.

Embodied Labs: Bakıcıların hasta koşullarını daha iyi değerlendirmelerine yardımcı olur.

Nedir Bu VR?

Sanal Gerçeklik (VR), gelişmiş yazılım, donanım ve tasarımın bir kombinasyonunu kullanırken 3B ortamı yeniden yaratan bir teknolojidir. VR kullanıcıları, VR başlıklarında görüntülenen ortamlarla zahmetsizce etkileşime girebilir ve ilgi çekici görseller, sesler ve hatta duyumlar yaşayabilir. Etkileşim ve duysal açıdan zengin ortam nedeniyle, insanlar kendilerini gerçekten farklı bir yerde, dünyada ve hatta gerçeklikte hissediyorlar.

AR gözlük sayesinde acil doktor çağırduğunuzda fiziksel olarak yanınıza gelmeden en önemli müdahaleyi söylediği metaverse olduğunu biliyor muydunuz? Birçok hasta için bunun hayati önemi var. ThirdEye sayesinde yanlış müdahale olmadan, trafik, ambulans sırası bekleme gibi saniyelerin önemli olduğu durumlarda hayat kurtarıcı olacak.

Sağlık deyince çok geniş bir çerçeveden bakmak gerekiyor, Metaverse bunu unutmamış ve sağlık dallarına ayırmış.

Kronik Ağrılar

Dünyanın %40'ı kronik ağrı çekiyor. Kronik ağrıyı ameliyat ve reçeteli ilaçlarla tedavi etmenin, olumsuz yan etkiler ve bağımlılık dahil olmak üzere kendi sağlık riskleri vardır. AppliedVR, kronik ağrı yönetimi için bilimsel olarak kanıtlanmış, kapsamlı reçeteli sanal gerçeklik tabanlı terapötikleri sunuyor. RelieVRx'in, CLBP yaşayan hastaların yaşamlarında ağrı şiddetini ve ağrı girişimini azalttığı klinik olarak kanıtlanmış. Kronik ağrılarınız varsa "XRHealth" size ilaç kullanmadan yardımcı olabilir.

Psikolojik Hastalıklar

Bu metaverse Simüle edilmiş bir ortamda, zihin ve beden gerçekmiş gibi davranır. Bu, VR'de öğrenilen derslerin günlük hayata aktarıldığı anlamına gelir. En çok işe yarayan şeyin, insanları rahatsız eden durumlarda aktif koçluk yapmak ve hastaların korkularının ötesine geçmesine yardımcı olmak olduğu aşikardır. Bununla birlikte, hastalarla dışarı çıkıp dolaşacak zamanı olan yetenekli bir terapist bulması zordur. Aynı şekilde, hastalar genellikle bu fikri korkutucu bulabilir. GameChange çalışması, insanları rahatsız edici buldukları gerçek hayat senaryolarının karmaşık simülasyonlara götürerek ilaçsız tedavi ediyor. Şizofreni, OKB, bipolar bozukluk gibi hastalıklara çözüm buluyor.

Çağımızın Yeni Hastalığı Göz Tembelliği

1727 yılında Edward Scarlett tarafından icat edilen gözlükler rafa kalkıyor. Gözlükler beyinde altta yatan sorunları tedavi etmiyor. Dijital ekranların göz tembelliği yaptığı, Z kuşağının birçoğunda göz tembelliği gibi sorunlar ortaya çıkmıştır.

Görmede sorun yaşadığımızda gözümüzde bir sorun olduğunu düşünüyoruz ama aslında beyindeki bir açıktan kaynaklanan bir gözde görme kaybının yaşandığı nöro-görsel hastalıktır. Ne yazık ki gözlük sadece pratik çözüm sunuyor. Bu Luminopia beyindeki açıkları kapatarak görme kaybını tedavi ediyor. Kalıcı bir çözüm bulmuş oluyor.

Dijital İkizler

Kazalar, genetik hastalıklar, bağışıklık sistemi hastalıkları ve şeker hastalığı gibi rahatsızlıkların kol, bacak, ayak gibi eklemleri etkilediğinde kemiğe veya ekleme implant/platin protezi yapıldığında vücut kabul etmiyor, ve çıkarılıp yaranın iyileşmesi sonrasında tekrar başka bir maddeden üretilmiş platinin denenmesi gerekiyor, hastalar için hem psikolojik hem de fiziksel olarak yorucu oluyor. Bunu önlemek için implantların ve tıbbi cihazların zaman içinde hastanın vücudunda nasıl tepki vereceğini görmek için dijital kas ve kemik gruplarında oluşan dijital ikizi oluşturulmuş, vücudun hangisini kabul edeceğini gösteren sistem kurulmuştur. Virtonomi sayesinde hastalar defalarca narkoz almadan, yara iyileşmesini beklemeden sağlıklı bedene kavuşmuş olacaklar.

YENİ SANAL ARKADAŞIMIZ VE TEHLİKEMİZ CHATGPT

İlayda Timoçin

Yeni sohbet botu olarak adlandırılan CHATGPT robotu, geçtiğimiz yıl kasım ayında kullanıma sunulan yapay zekayla oluşturuldu. Bu robot tıpkı bir insan gibi iletişim kuruyor. Doğal dil işleme yöntemi geliştirildiği için insan konuşma ve yazma becerilerini öğrenmiş, karmaşık sorulara bile mantıklı cevap veren, matematik sorularını saniyeler içinde çözecek kadar iyi hazırlanmış sanal arkadaşımız diyebiliriz.

“ChatGPT nedir?” sorusu yöneltildiğinde kendini “eğitilmiş büyük bir dil modeli” olarak tanımladığı görülüyor. Çoğu yapay zeka teknolojisinin yaptığı gibi Chat GPT botu da veri tabanından beslenerek kendini geliştiriyor ve kullanıcıların sorularına göre sonuçları çıkarıyor. Ancak bu teknolojide farklı olan, anlama ve yazma konusunda köprünün kurgulanarak doğal dil görevlerini yerine getirebilmesi. Doğal ve akıcı cevaplar verebildiği, bir insan gibi metinler oluşturabildiği için gelişmiş dil modeli ile diğer yapay zeka örneklerinden farklılaşıyor.

ChatGPT Nasıl Kullanılıyor?

ChatGPT, ücretsiz olarak piyasaya sürüldü. Herkesin erişebildiği bu sohbet botunu kullanmak oldukça basit.

Hala gelişim aşamasında bir teknoloji olduğu için bir uygulaması yok ve şu anda sadece tarayıcı üzerinden ChatGPT botuna ulaşılabilir.

Adım Adım ChatGPT

İlk adım olarak chat.openai.com adresine girin.

Giriş yaptıktan sonra karşınıza “Log in” ve “Sign up” seçeneklerinin olduğu açılış sayfası çıkacak.

Eğer bir hesabınız yoksa “Sign up” butonuna tıklayarak bir hesap oluşturabilirsiniz. Hesap oluşturmak için temel bilgileriniz yeterli.

Hesabınızı oluşturduktan sonra telefonunuza bir doğrulama kodu gelecek. Bu kodu da girdiğinizde ChatGPT botuna erişebilirsiniz.

ChatGPT ne kadar güvenli?

Robotu kullanan insanlar kendilerini filmlerdeki gibi üst düzey teknolojiyle sohbet ederken buluyor. Ne kadar güvenli olduğu bilinmeyen ChatGPT kullanılırken kişisel bilgilerin verilmemesi öneriliyor.

Amerika’da eğitim kurumlarında kullanılması yasaklanan ChatGPT, eğitimcilere göre gençlerin eleştirel ve yaratıcı düşünmesini engelleyen bir araç. Bu nedenle de başta New York olmak üzere Amerika’nın pek çok bölgesindeki eğitim kurumlarında ChatGPT botuna erişim engellendi. Ancak eğitimciler arasında bu yapay zeka teknolojisinin eğitimi destekleyebileceği görüşleri de mevcut. Kontrollü kullanım ile tıpkı Wikipedia gibi eğitime adapte edilebileceği düşünülüyor. Platformun reşit olmayan kullanıcıları gelişim ve farkındalık seviyelerine kesinlikle uygun olmayan cevaplara maruz bıraktığı da vurgulandı. Yapılan açıklamada şirkete bu ihlalleri ortadan kaldırması için 20 günlük süre verildi. Aksi

takdirde OpenAI 20 milyon euro ya da yıllık gelirin yüzde dördü kadar para cezasına çarptırılacak. OpenAI'nin bu konuda izleyeceği politika henüz açıklanmadı.

ChatGPT ile Neler Yapılabilir?

Chat GPT, doğal dil işleme yöntemleri ile geliştirildiği için insanların konuşma ve yazma dilini kopyalayarak sorulan sorulara kısa sürede ve anlam bütünlüğünü koruyarak yanıtlar oluşturur.

Eğitilmiş ve öğrenmeye de devam eden bir teknoloji olduğu için karmaşık sorgulara karşı bile mantıklı cevaplar verebilir.

Düzgün ve açık bir dilde istediğiniz konuda metinler yazabilir. Sadece bilgilendirici içerikler değil, şiir de bu metinlere dahil. Hatta yazdığınız şiiri devam ettirebilir.

Saniyeler içerisinde matematik sorularını çözebilir.

Web sitesinde bulunmasını istediğiniz sekmeleri belirttikten sonra bir web sitenin HTML, CSS, Javascript kodlarını yazabilir. Ayrıca herhangi bir kod bloğundaki hataları tespit edip doğruları ile düzeltebilir.

Photoshop, Illustrator gibi tasarım uygulamalarında yapılacak bir tasarımda neler yapılması gerektiğine dair yönlendirme yapabilir.

Çoklu dil yönetimine sahip olduğu için farklı dillerde cevap verebilir. Ayrıca diller arası çeviri yapabilir.

Uzun makaleleri özetleyerek makalenin ana fikrini çıkarabilir. Ayrıca metinlerdeki düzenlemeleri göstererek uzun bir metinde bir kelimenin veya cümlenin doğru yazılıp yazılmadığını belirleyebilir.

Tablolar halinde verilebilir.

ChatGPT programını denemek için ona birkaç soru sorduk. Eğitimi, eleştirel ve yaratıcı düşünmeyi etkileyeceğini bir uzman görüşü almadan gözler önüne seriyor. Tıpkı internet hayatımıza girdiğinde faydaları ve zararları nasıl ölçüp nasıl bugüne kadar getirdiysek henüz bu kadar taze bir yapay zekayı

aynı titizlik ve önlemlerle hayatımızda kolaylaştıracak bir arkadaş olarak görebiliriz.

IL sen neler yapıyorsun?

Ben bir dil modeliyim, yani insanlarla doğal dilde etkileşim kurabilen bir yapay zeka sistemiyim. Amacım, insanlara yardımcı olmak ve sorularını cevaplamak için programlanmış bir algoritmaya sahibim. Genellikle metin tabanlı görevleri yerine getiririm, ancak bazı uygulamalarla birlikte konuşarak da kullanılabilirim. Siz ne hakkında konuşmak istersiniz?

Beyzbol sopası ile beyzbol topunun ücreti 1,10 TL'dir. Sopa, toptan 1 TL daha pahalıysa topun fiyatı ne kadar?

Bu, birçok insanın yanıtını yanlış verdiği bir klasik bilmece sorusu!

Beyzbol sopası 1 TL daha pahalı olduğuna göre, eğer beyzbol topunun fiyatı x TL olsaydı, beyzbol sopasının fiyatı $x + 1$ TL olacaktır.

Toplam ücret 1,10 TL olduğuna göre, beyzbol sopasının fiyatı $(x + 1)$ TL ve beyzbol topunun fiyatı x TL ise, aşağıdaki denklemleri elde ederiz:

$$(x + 1) + x = 1,10$$

Bu denklemi çözerek, beyzbol topunun fiyatının 0,05 TL olduğunu bulabiliriz. Yani, beyzbol topu 0,05 TL'ye ve beyzbol sopası 1,05 TL'ye mal olur.

↻ Regenerate response

Send a message...

[ChatGPT, Mar 14, Version](#), Free Research Preview. Our goal is to make AI systems more natural and safe to interact with. Your feedback will help us improve.

MAVİ KUŞ'A RAKİP GELİYOR

İlayda Timoçin

Twitter kurucusu Jack Dorsey, bundan aylar önce Twitter'dan ayrıldı ve çalışmalarına bağımsız olarak sürdürmeye karar verdi. Bluesky" isimli yeni bir platform üzerinde çalışmaya başlayan Dorsey, bugün Twitter rakibi platformunu iOS ekosistemi için resmen yayınladı. Böylelikle Bluesky ile ilgili daha fazla bilgiye ulaşıldı.

Daha önce Twitter'da alışık olunan sosyal medya deneyimleri, yani yorum yapma, beğenme, alıntılama gibi interaktif iletişim yöntemleri temelde aynıyken sadece arayüzünün daha basitleştirilmiş olduğu görüldü.

MANİPÜLEYE KAPALI

Dorsey, uygulamanın merkeziyetsiz bir yapıya sahip olması için çalışıyor. Bu durum, uzun vadede Bluesky'nin Twitter'ın önüne geçmesine neden olabilir. Giriş yapmak için üye olduktan sonra Dorsey'in size davetiye bağlantısı yollaması gerekiyor.

Instagram ve Twitter'ın belirli özelliklerini alan bu uygulama, örnek fotoğrafta görüldüğü gibi anasayfa tasarımı instagram uygulamasına benziyor. İçeriğine bakıldığını ise sadece fotoğraf değil, metinlerin aynı eşdeğerlerde olduğunu görmek mümkün.

Teknoloji Futbol Sahasına İndi

Kerem Yurdusever

Sports Digitale Genel Yayın Yönetmeni Yağız Sabuncuoğlu, VAR teknolojisinin futbola olan etkisi üzerine bazı açıklamalarda bulundu

Maçlarda hakemlerin karar verme sürecine katkıda bulunan video tabanlı bir sistem olan VAR teknolojisi, müsabakadaki doğru ve adil kararların sağlanması amacıyla kullanılıyor. VAR odasında bulunan bir hakem, ilgili pozisyonun tekrarını izleyerek diğer hakemlere yardımcı oluyor.

VAR teknolojisi ile tartışmalı pozisyonlar daha hızlı ve daha doğru bir şekilde değerlendiriliyor. Özellikle orta hakemin yükünü azaltan bu yenilikte, doğru iletişimin büyük önemi bulunuyor. Bu teknolojinin bir başka özelliği ise istatistiksel verileri kaydederek analiz verileri oluşturması. Yapay zekanın her geçen gün gelişmesiyle beraber, VAR teknolojisinin de çok daha farklı seviyelere ulaşacağı öngörülüyor.

DAHA ADİL BİR OYUN DENEYİMİ SAĞLIYOR

Var sisteminin futbol maçlarında önemli bir etki yarattığını vurgulayan Yağız Sabuncuoğlu, "Tartışmalı kararlar, video tekrarları sayesinde daha hızlı ve doğru bir şekilde değerlendirilebiliyor. Bu da oyunun sonucu üzerinde büyük bir etkiye sahip olabiliyor. Aynı zamanda, oyuncuların ve taraftarların daha adil bir oyun deneyimi yaşamalarını sağlıyor. VAR sistemi, ne kadar eleştirilse de hatalı kararların azalmasına ve futbolun doğruluğunun artmasına yardımcı olmaktadır" diye konuştu.

FUTBOLUN GELECEĞİNDE YER ALABİLİR

Teknolojinin gelişmesiyle beraber Var'ın daha farklı seviyelere ulaşacağını belirten Yağız Sabuncuoğlu, "Bu teknoloji, futbolun geleceğinde önemli bir rol oynamaya devam edecek. Teknolojinin gelişmesiyle birlikte, daha gelişmiş yapay zekâ ve sensör teknolojileri kullanılabilir hale gelecektir. Bu da hakem kararlarının daha hızlı ve daha doğru bir şekilde yapılmasını sağlayacaktır. Ayrıca, VAR sistemiyle birlikte istatistiksel verilerin kaydedilmesi ve takımların performanslarının analiz edilmesi gibi yeni uygulamalar da futbolun geleceğinde yer alabilir" dedi.

BU SİSTEM HERKESİ MEMNUN EDEMEZ!

Eleştirilerin normal olduğunu belirten Yağız Sabuncuoğlu, "Eleştirilere genel olarak bakınca, haklılık payının yüksek olduğunu görüyoruz. Bu sistem herkesi memnun edemez, çünkü işin içine insan faktörü de giriyor. Eleştirenler, sistem kullanımının oyunun akışını bozabileceğini ve karar süreçlerini uzatabileceğini belirtiyorlar. Ayrıca, bazı kararların hala tartışmalı olabileceği ve teknolojinin kesin bir adalet sağlamadığı eleştirileri de yapılıyor, ancak VAR sisteminin genel olarak futbolun doğruluğunu artırdığı ve adil bir oyun deneyimi getirdiğini düşünüyorum" ifadelerini kullandı.

Eleştiriler Her Geçen Gün Artıyor

Bu teknolojiyi eleştirenlerin öne sürdüğü nedenlerden birisi de teknolojinin oyunun akışını ve ruhunu bozduğu yönünde. Ayrıca VAR, neredeyse her maçta futbolcuları ve izleyicileri tatmin etmeyen hakem kararlarının önüne geçemiyor. Bu teknoloji, ne kadar yapay zeka ile desteklense de son kararı veren kişiler yine hakemler oluyor. Bu durumda öznel görüşün devreye girmesine neden oluyor. Gelecekte bu teknolojinin karar verme yetkisinin tamamen yapay zekâ tarafından verileceği öngörülüyor. Bu durum da eleştirilerin azalabileceğini işaret ediyor.

SPORUN YENİ YILDIZI AKILLI STADYUMLAR

Kerem Yurdusever

Spor muhabiri Sercan Dikme, akıllı stadyumların spor dünyasına girmesiyle ilgili açıklamalarda bulundu.

Spor dünyasında hızla ilerleyen dijital teknolojiler, akıllı stadyumları giderek daha popüler hale getiriyor. Bu modern tesisler, futbol, basketbol, beyzbol ve diğer spor etkinliklerine ev sahipliği yaparken, seyircilere benzersiz bir etkileşim ve üstün bir konfor deneyimi sunuyor.

Dijital çağın ilerlemesiyle birlikte, spor dünyası da teknolojik yeniliklerin etkisi altına girdi. Bu yenilikler arasında öne çıkan akıllı stadyumlar, geleneksel stadyum deneyimini tamamen değiştirerek spor tutkunlarına yeni bir dünya sunuyor. Bağlantılı cihazların artışı ve yüksek hızlı internet erişimi ile donatılan bu stadyumlar, seyircilere etkileşimli, konforlu ve kişiselleştirilmiş bir deneyim sunma konusunda öncü bir rol oynuyor.

SAHADAKİ AKSİYON YAKINDAN TAKİP EDİLEBİLİYOR

Akıllı stadyumların potansiyeline vurgu yapan Sercan Dikme, "Akıllı stadyumlar, spor deneyimini tamamen dönüştürebilecek büyük bir potansiyele sahiptir. Teknolojinin ilerlemesiyle birlikte, seyircilere daha etkileşimli ve kişiselleştirilmiş deneyimler sunabilme imkanı doğuyor. Örneğin, yüksek hızlı internet erişimi sayesinde taraftarlar maç anlarını canlı olarak paylaşabilir, sosyal medyada etkileşimde bulunabilir ve artırılmış gerçeklik teknolojisiyle sahadaki aksiyonu daha yakından takip edebilirler" ifadelerini kullandı.

STADYUMLAR GELİŞMİŞ YAPAY ZEKA İLE BULUŞABİLİR

Sercan Dikme, akıllı stadyumların geleceğine dikkat çekerek, "Gelecekte akıllı stadyumlar, daha da gelişmiş teknolojilerle donatılmış olacak. Bunlar arasında gelişmiş yapay zeka teknolojileri yer alabilir. Bu sayede, stadyumlar taraftarların tercihlerine göre kişiselleştirilmiş deneyimler sunabilecek, oyun anında analiz ve istatistikleri gerçek zamanlı olarak sunabilecek ve hatta taraftarların sağlık verilerini takip ederek daha güvenli bir ortam sağlayabilecektir. Akıllı stadyumlar, spor endüstrisine büyük bir ivme kazandırıyor" dedi.

ÖNEMLİ İŞLEVLER SUNUYOR

Akıllı stadyumlar, seyircilere güvenlik ve konfor açısından da önemli işlevler sunuyor. Yüksek grafikli dijital tabelalar ve LED paneller, seyircilere maçın en iyi anlarını net bir şekilde takip etme imkanı sağlarken, sistematik olarak tasarlanmış oturma düzenleri daha rahat bir deneyim sunuyor. Ayrıca, akıllı bilet sistemleri ve diğer ileri teknoloji güvenlik önlemleriyle stadyum içinde güvenlik seviyesi artırılıyor.

Bu stadyumların en büyük avantajlarından birisi de seyircilerin maçları stadyum koltuklarından canlı olarak takip edebilmesi. Koltukların arkasında bulunan ekranlar vasıtasıyla, taraftarlar canlı olarak oynanan karşılaşmaları aynı zamanda televizyon ekranlarından da daha yakından inceleyebiliyor.

Akıllı stadyumlar, seyircilere yüksek hızlı internet erişimi sağlayarak sosyal medya paylaşımlarını kolaylaştırıyor. Ayrıca, taraftarların bilet kontrolünden yiyecek-içecek siparişlerine kadar her şeyi mobil uygulamalar üzerinden yönetmelerini sağlayarak kişiselleştirilmiş bir deneyim sunuyor. Bu sayede, her taraftarın tercihlerine göre özelleştirilmiş içerikler, teklifler ve interaktif deneyimler sunulabiliyor.

Yapay Zekâ, Okuma-Yazma Öğretiyor: Uygulamalı Bir Örnek

Alihan Gök

Yakın bir tarihte öğrencilere eğitim vermek amacıyla sohbet robotlarının kullanılabilceğini söyleyen Gates, 18 ay gibi bir sürede öğretmenlerle aynı yeteneklere sahip olacağını ve okuma-yazma öğretebileceğini belirtti. ChatGPT ile okuma yazma öğretim modellerine ilişkin uygulamalı bir örnek gerçekleştirildi.

Yapay zekâ araştırmalarına verdiği önemle bilinen Microsoft'un kurucusu Bill Gates, OpenAI tarafından geliştirilen ChatGPT'ye 10 milyar dolar yatırım yaptı.

ABD'nin San Diego eyaletinde düzenlenen ASU+GSV Zirvesi'ne konuşmacı olarak katılan Gates, "Yapay zekâ, herhangi bir insanın yapabileceği kadar iyi bir öğretmen olma yetkinliğine sahip olacak" dedi. Bunların yanı sıra, Bill Gates tarafından 10 milyar dolar yatırım yapılan ChatGPT ve Google'ın geliştirdiği "Bard" isimli yapay zekâ sohbet robotları son zamanlarda hızlı bir şekilde gelişmekle beraber kimi testlerde insan zekasıyla yarışır hale geldi.

"Öğrencileri motive etmek amacıyla kullanılabilir"

Öğretmenlerin geleneksel yazma becerilerini taklit edecek ve insan düşünce süreçlerinden yapay zekâların şimdilik yoksun olduğunu vurgulayan teknoloji milyarderi, sohbet robotlarının insan benzeri bir dili tanımlarının ardından yeniden üretilebileceklerini aktardı. Yapay zekâlardan tam anlamıyla verimli bir şekilde yararlanmak için gelişmesinin şart olduğunu söyleyen Gates, sohbet robotlarının öğrencileri motive etmek amacıyla kullanılabilceğini belirtti.

"Eğitimde fırsat eşitliğine inanılmaz katkılar sağlayacak"

Çocuklara okuma-yazma öğretebilecek yapay zekâ teknolojisinin 18 ay gibi bir sürede gelişeceğinden emin olduğunu vurgulayan inovasyon ve teknolojinin öncüsü, diğer taraftan eğitim imkanları kısıtlı veya ulaşmakta güçlük çeken bölgelerde yaşayan çocuklar için inanılmaz fırsatlar yaratacağının altını çizdi. Microsoft'un eski CEO'su, ücret talep etmeden insanların kullanımına sunulan sohbet robotlarının herhangi bir öğretmenden alınan birebir özel dersten daha uygun fiyatlı olmasının yanında kolay ve hızlı erişilebilir olacağına inandığını sözlerine ekledi.

ChatGPT, şimdiden okuma ve yazma öğretebilir

AL

Bana Türkçe okumayı öğretebilir misin?

Elbette, Türkçe okumayı öğretmeye çalışabilirim. Türkçe, Latin alfabesiyle yazılan bir dildir ve 29 harften oluşur.

Türkçe okumayı öğrenmek için aşağıdaki adımları takip edebilirsiniz:

1. Türkçe alfabeyi öğrenin: Türkçe okumak için öncelikle Türkçe alfabeyi öğrenmeniz gerekiyor. Türkçe alfabesi, İngilizce alfabeyle benzer, ancak Türkçede bazı ek harfler bulunur. Türkçe alfabeyi öğrenmek için öğrenme kaynaklarına başvurabilirsiniz.
2. Harf seslerini öğrenin: Her harfin bir sesi vardır ve bu seslerin nasıl okunduğunu öğrenmek önemlidir. Türkçe'de bazı harfler farklı bir şekilde okunabilir, bu nedenle her harfin nasıl okunduğunu doğru bir şekilde öğrenmek önemlidir.
3. Kelime haznenizi genişletin: Türkçe okumak için kelime haznenizi genişletmeniz gerekiyor. Her gün yeni bir kelime öğrenmeye çalışın. Türkçe okuma materyali okuyarak veya bir dil öğrenme uygulaması kullanarak kelime öğrenebilirsiniz.
4. Okuma pratiği yapın: Okuma pratiği yaparak Türkçe okuma becerilerinizi geliştirebilirsiniz. Başlangıçta kolay ve anlaşılır materyaller seçin ve yavaşça okuyun. Kelimeleri doğru telaffuz ettiğinizden emin olun ve anlamını anlamak için cümleleri dikkatlice okuyun. Zamanla, okuma hızınız ve anlama becerileriniz gelişecektir.

AL

Bana Türkçe yazmayı öğretebilir misin?

Tabii, size Türkçe yazmayı öğretmeye çalışabilirim. Türkçe, Latin alfabesiyle yazılan bir dildir ve 29 harften oluşur.

Aşağıdaki adımları takip ederek Türkçe yazmayı öğrenebilirsiniz:

1. Türkçe alfabeyi öğrenin: Türkçe yazmak için öncelikle Türkçe alfabeyi öğrenmeniz gerekiyor. Türkçe alfabesi, İngilizce alfabeyle benzer, ancak Türkçede bazı ek harfler bulunur.
2. Kelime haznenizi genişletin: Türkçe yazmak için, kelime haznenizi genişletmeniz gerekiyor. Her gün yeni bir kelime öğrenmeye çalışın. Türkçe okuma materyali okuyarak veya bir dil öğrenme uygulaması kullanarak kelime öğrenebilirsiniz.
3. Türkçe gramer kurallarını öğrenin: Türkçe'deki gramer kurallarını öğrenmek, doğru yazım ve cümle kurma konusunda size yardımcı olabilir. Türkçede cümleler, özne-yüklem-nesne sırası ile oluşturulur ve cümle sonunda genellikle bir nokta kullanılır.
4. Kelimelerin doğru yazımını öğrenin: Türkçede, bazı kelimelerin yazımı biraz farklıdır. Örneğin, "ç" harfi "c" ve "s" harflerinin birleşimi gibi okunur. "ğ" harfi ise, bir kelimenin içindeki "g" harfi gibi okunmaz, önceki harfin uzatılması anlamına gelir.
5. Yazma pratiği yapın: Yazma becerilerinizi geliştirmek için düzenli olarak yazma pratiği yapın. Kendinizi günlük tutarak veya konu seçip kısa paragraflar yazarak başlayabilirsiniz.
6. Yazılarınızı kontrol edin: Yazdığınız şeyleri okumak ve yazım hatalarını düzeltmek önemlidir. Yazılarınızı okuduğunuzda hatalarınızı tespit edin ve yanlışları düzeltin.
7. Dil öğrenme uygulamalarını kullanın: Dil öğrenme uygulamaları, kelime ve yazım becerilerinizi geliştirmek için size yardımcı olabilir. Bu uygulamaları kullanarak kelime öğrenebilir ve yazma becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Yukarıdaki adımları takip ederek Türkçe yazmayı öğrenebilirsiniz. Sabırlı olun ve düzenli olarak çalışın, yazma becerileriniz zamanla gelişecektir.

AL

Bana Türkçe alfabesini öğretebilir misin?

Tabii, Türkçe alfabesi, Latin alfabesi temel alınarak oluşturulmuştur ve 29 harf içerir. Alfabenin her harfi için aşağıdaki açıklamaları takip edebilirsiniz:

Aa: "a" harfi gibi okunur.

Bb: "be" harfi gibi okunur.

Cc: "ce" harfi gibi okunur.

Çç: "çe" harfi gibi okunur.

Dd: "de" harfi gibi okunur.

Ee: "e" harfi gibi okunur.

Ff: "fe" harfi gibi okunur.

Gg: "ge" harfi gibi okunur.

Ğğ: Türkçe'de yumuşak ge olarak okunur. Bazı kelimelerde "g" harfinin yerini alır ve uzun bir "e" ya da "u" harfi gibi uzatılır. "Yumuşak ge" olarak adlandırılır.

Hh: "he" harfi gibi okunur.

Iı: "ı" harfi gibi okunur.

İi: "i" harfi gibi okunur.

Jj: "je" harfi gibi okunur.

Kk: "ke" harfi gibi okunur.

Ll: "le" harfi gibi okunur.

Mm: "me" harfi gibi okunur.

Nn: "ne" harfi gibi okunur.

Oo: "o" harfi gibi okunur.

Öö: "ö" harfi gibi okunur.

Pp: "pe" harfi gibi okunur.

Rr: "re" harfi gibi okunur.

Ss: "se" harfi gibi okunur.

Şş: "şe" harfi gibi okunur.

Tt: "te" harfi gibi okunur.

Uu: "u" harfi gibi okunur.

Üü: "ü" harfi gibi okunur.

Vv: "ve" harfi gibi okunur.

Yy: "ye" harfi gibi okunur.

Zz: "ze" harfi gibi okunur.

Bu şekilde, Türkçe alfabenin 29 harfini öğrenmiş oldunuz. Her harfin nasıl telaffuz edildiğine dikkat ederek alıştırma yapabilir ve okuma-yazma becerilerinizi geliştirebilirsiniz.

Dolandırıcılıkta Yeni Yöntem: Ses ve Görüntü Taklitleri

Alihan Gök

Uzmanlar tarafından gerçekleştirilen araştırmalarda, ses taklit uygulamalarıyla yapılan dolandırıcılık eylemlerinde ciddi artışların yaşandığını, bu sebeple büyük miktarlardaki paraların söz konusu olduğu durumlarda telefonla görüşmenin tehlikeli olduğu belirtildi.

Bu yıl 8'inci düzenlenen Siber Güvenlik Hafta Sonu-META 2023 Kazakistan'da gerçekleşti. Etkinliğe katılan uzman isimler, Türkiye, Afrika bölgesi, Orta Doğu ile dünya genelinde dijital tehdit ortamındaki yaşanan gelişmeleri paylaştı.

Deepfake ve ses taklit uygulamaları ile birçok dolandırıcılık faaliyetlerinin gerçekleştiğini vurgulayan Kaspersky Uzman Veri Bilimcisi Vladislav Tushkanov, bunların engellenebilmesi için çeşitli önlemlerin alınması gerektiğinin altını çizdi.

Dolandırıcılık girişimlerine karşı özellikle şirketlerin önlem alması gerektiğini vurgulayan Tushkanov, büyük miktarlardaki paraların telefon üzerinden verilmemesinin yanında tuzaklara düşmemek için çeşitli protokollerin olması gerektiğini belirtti. Tushkanov, eğitim ve farkındalığında çok önemli bir unsur olduğunu aktardı.

“Deepfake teknolojisi gün geçtikçe geliyor”

Bazı deepfake videolarının kolay bir şekilde anlaşılabilirliğini aktaran Tushkanov, videolardaki kişilerin hiç gözlerini kırpmadıklarını söyledi. Deepfake video yaratmak için gerekli olan teknolojinin gün geçtikçe geliştiğini söyleyen Tushkanov, tamamen deepfake videoyu tespit edebilen teknolojilere de güvenmenin sağlıklı olmayacağını sözlerine ekledi.

“Her gün 400 binden fazla kötü amaçlı dosya servis ediliyor”

İnternet ortamında doğrulanması ve kontrol edilmesi imkânsız olan çok sayıda bilginin bulunduğu dikkat çeken Tushkanov, internette olan bilgilerin baz alınarak önemli kararların alınmasının tehlikeli olduğunu, bu sebeple mutlaka bu bilgilerin kontrol edilmesinin yanında internette gördüğümüz her şeye inanmamamız gerektiğini söyledi.

Siber saldırılarla mücadelede makine öğrenmesinin yardımcı olmasının yanında önemli bir rolü de üstlendiğini işaret eden Tushkanov, her gün internet üzerinden 400 binden fazla yeni kötü amaçlı dosyanın servis edildiğini bu sebeple çok fazla oltalama gibi saldırılara maruz kaldığını belirtti. ChatGPT'nin oltalama saldırılarını tespit edebildiğini ancak arada bir de olsa bazı hatalar yaptığını söyleyen Tushkanov, sistemlere tamamen güvenilmemesi gerektiğini vurgulayarak önemli bir potansiyel taşıdıklarını sözlerine ekledi.

“Yabancı numaralardan gelen aramaları açmıyorum”

Cep telefonu kullanıcısı olan Fatma Yaprak dolandırıcılığın önüne geçmek için yabancı numaralardan gelen çağrılarını açmamanın yanında yabancı numaralardan gelen iletilere, özellikle sosyal medya üzerinden arkadaş olarak eklemediği kişilerden gelen mesajlara itibar etmediğini belirtti.

Apple Çalışanlarının Yapay Zekâ Platformlarını Kullanması Yasaklandı

Alihan Gök

OpenAI, iPhone için ChatGPT uygulamasını resmi olarak yayınlamasının ardından Apple, çalışanlarının üretkenliğini olumsuz etkileyeceği varsayımından hareketle yapay zekâ platformlarının kullanılmasının yasaklandığını belirtti.

OpenAI, geliştirdikleri algoritma ile kullanıcıların sordukları en basitinden en karmaşığınaya kadar sordukları sorulara cevap veren yapay zekâyla popüler şirketler arasında yerini aldı.

Wall Street Journal'da yayınlanan bir habere göre, yapay zekâ platformlarının çalışanlara yönelik gizli veriler topladığına dair bazı belgeler gün yüzüne çıktı. Hem şirket hem de çalışanların verilerinin korunması için Apple, ChatGPT'nin yanı sıra Microsoft'un yakın bir zamanda satın aldığı kod yazımına yardımcı bulut tabanlı yapay zekâ sistemi GitHub Copilot'un kullanımını, yazılım geliştiricilerinin kod yazımını otomatikleştirerek hantallaştıracağını öne sürerek engelledi.

ChatGPT, Microsoft tarafından desteklenen bir yapay zekâ modeli olmanın yanında platformda kullanılan yapay zekâ modellerini geliştirmek amacıyla geliştiricilere düzenli bir şekilde veri akışı sağladığı görüldü. Mart ayında ortaya çıkan bir hatada, kullanıcıların diğer ChatGPT kullanıcılarının sohbet geçmişlerini görmelerine neden oldu. Bu olayın yaşanmasının ardından, ChatGPT, kullanıcılara sohbet geçmişlerini gizleme ve yapay zekâ modelinin eğitimine katkıda bulunmama seçeneğini ekleyerek önlem almaya çalıştı.

Bu tarz yapay zekâ platformlarının kullanmasıyla yazdıkları kodları sızdırılmayacağını veya bu platformdaki geliştiriciler tarafından kullanılmayacağını bir garantisi olmadığını belirten Apple, en basitinden çalışanların e-posta oluşturmak için ChatGPT'yi kullanarak gizli bilgilerin karşı tarafa geçebileceğini ekleyerek tüm yapay zekâ platformlarının kullanımını yasakladı.

Apple, yapay zekâ platformlarını yasaklayan tek şirket olmamanın yanında Amazon'un mühendislerine kendi yapay zekâ araçlarını kullanmalarını istediği de belirtildi. Söylentilere göre Apple, kendi yapay zekâ modeli üzerinde çalışıyor.

Siri, Yapay Zekâ Tabanlı Özelliklerle Karşımıza Çıkabilir

Apple CEO'su Tim Cook, yakın bir tarihte yatırımcılarla gerçekleştirdiği görüşmede yapay zekanın potansiyeline övgülerde bulunduğunu ancak düzenlenmesi gereken sorunların olduğunu aktardı.

Beyin Çipi Firması İnsan Deneilerine Başlıyor

Alihan Gök

Elon Musk'ın kurucusu olduğu beyin implant şirketi Neuralink, insan deneilerine başlamaya hazır olduğunu açıkladı. Şirket, yakın bir tarihte klinik deneilerini gerçekleştirmek için FDA tarafından izin aldığını kamuoyu ile paylaşmıştı.

İleri düzey felçli hastaların sinirsel sinyallerini kullanarak harici teknolojik cihazları kontrol etmelerini sağlamayı hedefleyen bir beyin implantı olan "Link"i geliştiren Neuralink adlı şirket, ALS gibi bedensel hareketi engelleyen ciddi hastalıklara sahip bireylerin rahat bir şekilde kendilerini ifade etmek için zihinleriyle imleç hareketleri yaparak yazı yazmalarını amaçladıklarını belirtti.

Beyin sinyallerini çözümlyerek harici teknolojik cihazlar için komut dizisine çevirmeyi sağlayan BCI, gelişimine hız kesmeden devam eden beyin-bilgisayar arayüzü endüstrinin önemli bir parçası haline geldi. Tesla, SpaceX, Twitter ve Neuralink'in CEO'su Elon Musk, BCI teknolojisinin gelişmesine en çok katkıda bulunmuş olmasına karşın bu alanda en çok tanınmış kişi konumunda.

BCI Şirketlerinden Hiçbiri Son FDA Onayını Alamadı

İnsan hastalarla yapılacak deneyler için onay alan Neuralink, pazara bir adım daha yaklaşmayı başardı. Bir dizi ince, esnek kabloya bağlı ve sinirsel sinyalleri işleyerek tercüme eden, küçük dairesel bir yapıya sahip olan Link, ameliyat yoluyla hastaların beyinlerine yerleştiriliyor.

Bu çipe sahip olan hastalar, Neuralink uygulaması üzerinden beyinlerindeki cihazı nasıl kontrol edeceklerini öğrendikten sonra Bluetooth bağlantısı üzerinden harici klavye ve fareleri kontrol edebilecekler. Uzmanlara göre, bu teknolojinin felçli hastaların kendilerini ifade etmelerine büyük katkılar sağlamanın yanında yakın bir gelecekte akıl hastalığı ve körlük gibi çeşitli tedavisi pek mümkün olmayan hastalıklar için kullanılabileceği söyleniyor.

Sıcağa Karşı Dayanıklı Arılar Üretildi

Alihan Gök

İklim değışikliği ve küresel ısınma pek çok canlının yaşamını etkilediği gibi arıların yaşamını da olumsuz etkiliyor. Özellikle yaz aylarında çok yüksek sıcaklıklara ulaşan Birleşik Arap Emirlikleri'nde topraklarında arıların dayanıklı olabilmeleri için genetikleri değıştirildi.

Dünya genelinde artan arı ölümlerinin çözüm sürecine genetik bilimi de katıldı. Küresel ısınmaya dayanıklı hale gelmeleri için Birleşik Arap Emirlikleri genetik mühendisleri bir araya gelerek arıların DNA'larını değıştirdi.

Arıların küresel ısınma sonucu ölümlerini azaltma yolunun kraliçe arının DNA'sının değıştirilmesinden geçtiğini söyleyen genetik bilimciler, DNA değışiminin ardından kraliçe arının yumurtaları gelişeceğini ve ardından çıkan larvaların 45 ile 50 dereceye kadar dayanıklı hale geleceğini belirtti.

Dubai'nin Hatta Bölgesi'nde bulunan arı merkezinde ortalama 2 bin 500'den fazla kovan bulunuyor. Hatta bölgesinde faaliyet gösteren arıcılar, artan sıcak hava koşullarının arıların yeterli miktarda polen ve nektar toplayamamasına neden olduğunu dile getirerek küresel ısınmanın olumsuz etkilerine dikkat çektiler.

Yüzde 35'lik Azalma Var

Birleşmiş Milletler raporlarındaki verilere göre, arı ve kelebek gibi polen taşıyıcı böceklerin sayısında yüzde 35'lik bir azalma olduğu görüldü. Küresel ısınmanın yanı sıra yoğun tarım ve zararlı böceklerin sayısındaki artışlar arıların hızla yok olmasına sebebiyet veriyor.

Hız kesmeden artan arı ölümlerinin dünyadaki yaşamı tehdit ettiğini söyleyen uzmanlar, dünyadaki bitkisel besinlerin dörtte üçünün kelebek, arı gibi polen taşıyan canlılar tarafından elde edildiğini aktardı.

DİLE GELEN ELBİSE: CAMERON HUGHES'UN YAZICI ELBİSESİ

İrem Köse

Netflix'te yayınlanan "Next in Fashion" programının sunucusu ve ünlü model Gigi Hadid'in programda giydiği Cameron Hughes'un tasarımı olan "Thermal Printer Dress (Termal Yazıcı Elbise)" tasarımıyla moda dünyasının teknolojiyle olan uyumunu bir üst seviyeye çıkarıyor.

Kinetik ve robotik yapıyı harmanlayan tasarımlar yapan Hughes, Doja Cat, Dylan Mulvaney, Aquaria gibi ünlü isimlere de eşsiz ve teknoloji ile uyumlu kıyafetler tasarlıyor. Bu sefer Gigi Hadid ile tasarımını şov ekranlarına sunuyor. Next in Fashion programında her bölüm jürilerin (Gigi Hadid & Tan France) yetenekli tasarımcılara sunduğu farklı görevlerle yarışmacılar, yeteneklerini ortaya koyup jüriyi ve moda dünyasına imza atmış farklı isimleri etkilemeye çalışıyorlar. Netflix platformunda yayımlanan bu yarışmanın 2. Sezon 9. bölümünde ise Gigi Hadid'in giydiği Cameron Hughes tarafından tasarlanan termal yazıcı elbise "dile gelerek" yarışmacılara bölümün zorlu görevini açıklıyor.

Gigi Hadid'in etekdeki kırmızı düğmeye basmasıyla birlikte eteğe yerleşmiş küçük yazıcılardan çıkan kağıtların üstünde ["TRANSFORMATION \(DÖNÜŞÜM\)"](#) yazısını gören yarışmacılar şaşkınlığını gizleyemiyor.

Yaptığı tasarımları ve giydirdiği ünlü isimleri kendi internet sitesinde yayınlayan Hughes, teknoloji ve modanın uyumlu bir şekilde birleşmesini sağlayan ve moda dünyasına farklılık katan öncülerden biri haline geliyor.

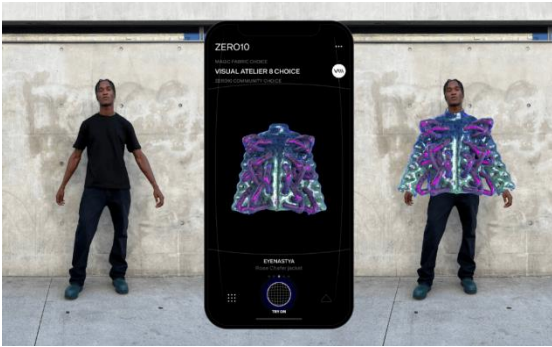
KIYAFETLERİ DİJİTAL ORTAMDA DENEYİMLEMEK: ZERO10 & AR- AYNALAR

İrem Köse

Gelişen teknolojiyle beraber gelişen moda dünyası başka bir kolaylığa daha imza atıyor. AR-aynalar sayesinde deneme kabinlerine girmeden sadece bir aynaya bakarak veya akıllı telefonlar üzerinden kıyafetleri denemek mümkün.

Zero10 adlı şirketin geliştirdiği bu teknoloji markaların da katılımıyla kullanışlı bir seviyeye ulaşıyor. Şu an Vogue, Tommy Hilfiger ve Coach markaları ile çalışan şirket, markaların ürünlerini ve koleksiyonlarını müşterilerin mağazalara gitmeden ve herhangi bir çaba sarf etmeden denemelerine imkân sunuyor. Akıllı telefonlar ve mağazalarda bulunan AR aynalar ile hem zamandan hem de mekândan tasarruf edilmiş oluyor.

KIYAFET DENEMEK İÇİN BİR AKILLI TELEFON YETERLİ

Akıllı telefonlara indirilen Zero10 uygulamasının içindeki ürünleri denemek için bir telefon kamerası yeterli oluyor. Kıyafetler sizin bedeninize göre şekil alıyor ve kararı size bırakıyor. Bu teknoloji hem çevrimiçi alışverişlerdeki iade sorununu azaltarak doğaya, üreticiye ve tüketicinin cebine olan zararı en

aza indiriyor.

ÜNLÜ MARKALAR DA BU TEKNOLOJİ AKIMINA KATILIYOR: COACH #InMyTabby Akımı

Ünlü Coach markasının koleksiyonu olan TABBY çantaları dijital ortamda deneyimlemek için tüketiciler sıraya giriyor. Hem Zero10 uygulamasından hem de Coach mağazalarındaki AR- aynalardan Tabby çantaları sanki elinizdeymiş gibi görmek mümkün. 7

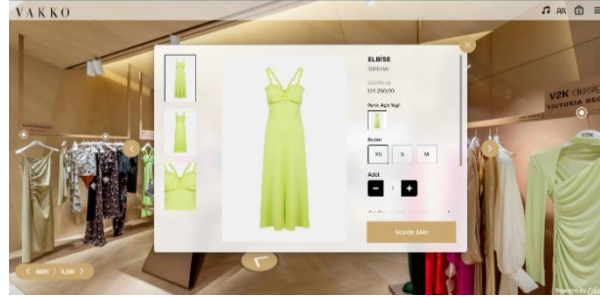
VAKKO VIRTUAL STORE İLE SANAL GERÇEKLİK ARTIK MAĞAZALARDA

İrem Köse

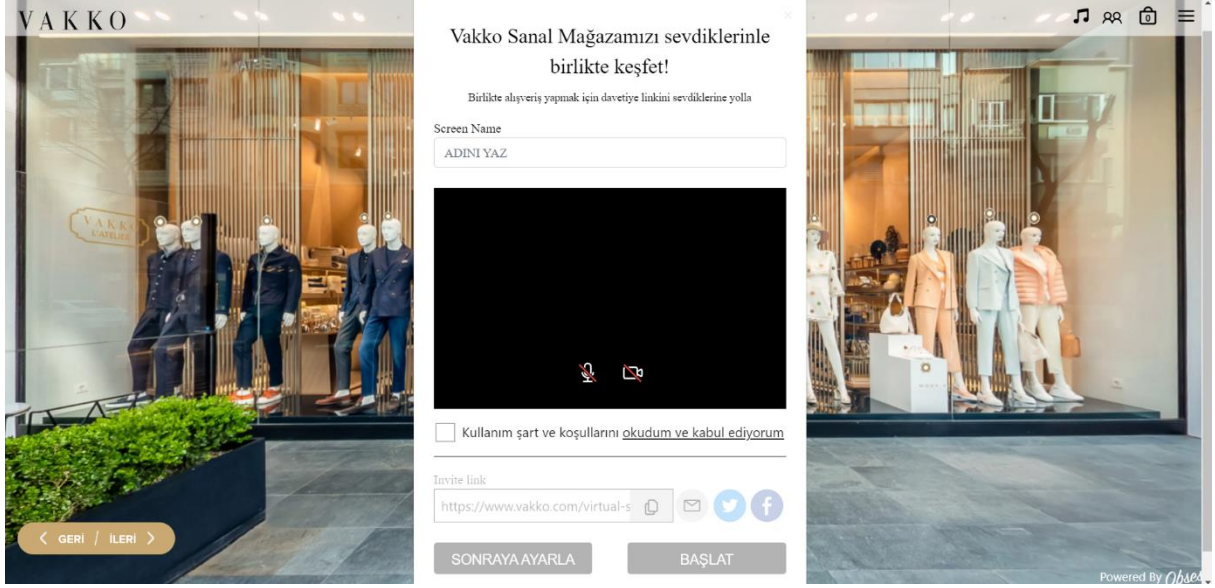
Vakko, Nişantaşı mağazasında moda ve teknoloji dünyasının birleşimi ve gelişimi adına önemli bir adım atarak “Vakko Virtual Store” adını verdiği sanal mağazasını açıyor. Bu adım hem moda adına hem de tüketicilere yenilikçi bir alışveriş deneyimi sunma adına sektör için önemli bir yer tutuyor.

Sanal gerçeklik teknolojisiyle oluşturulmuş Vakko Virtual Store sayesinde tüketiciler yerlerinden kımıldamadan sanal ortama özel olarak tasarlanmış Vakko mağazalarını gezebilir, koleksiyonları ve ürünleri ayrıntılı şekilde inceleyebilir ve mağazanın farklı bölümlerini sitenin radyosu eşliğinde keşfedebilirler.

Ziyaretçiler mağazayı gezerken vakko satış danışmanları ile iletişime geçebiliyor artık sanal mağazada bulunan satış temsilcileriyle canlı ve sanal olarak da iletişim kurma fırsatına sahip oluyorlar. Bu özellikler sayesinde müşteriler alışveriş deneyimlerini daha olumlu ve sorunsuz şekilde halledip kişiselleştirebiliyorlar.

MÜŞTERİLER SANAL ALIŞVERİŞ DENEYİMİNİ SEVDİKLERİYLE DE PAYLAŞABİLİYOR

Ziyaretçiler siteye girip sağ üst köşedeki “Shop With Friends” seçeneğine tıklayıp sevdikleri kişilerle görüntülü veya sesli olarak alışveriş deneyimini sanki yan yana mağazada dolaşmış gibi canlı bir şekilde paylaşabiliyorlar.

Vakko Virtual Store, sanal gerçeklik teknolojisi sayesinde müşterilere eşsiz bir alışveriş deneyimi sunarken bu yenilik sayesinde markanın vizyonunu başarılı bir şekilde ileri taşıyor.

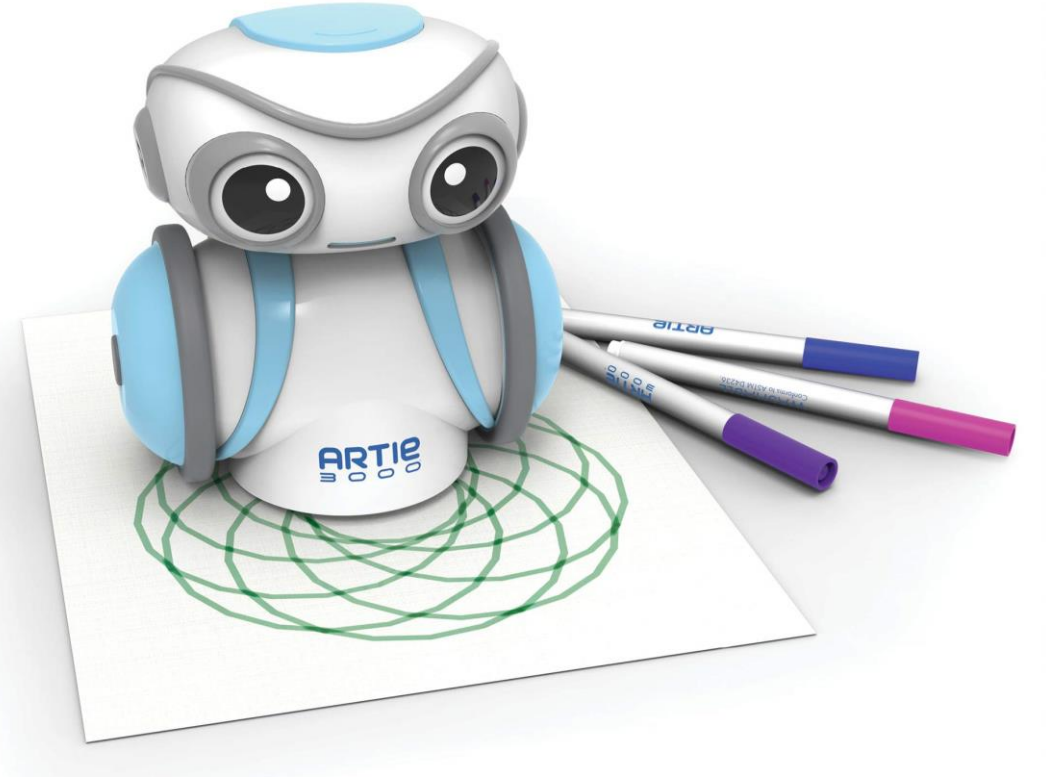
TEKNOLOJİ ÇOCUKLARIMIZLA OYNUYOR

Cemresu Bal

Gelişen teknoloji, çocuk oyuncaklarını da elektronikleştirmeye ve işlevsel hale getirmeye başladı.

Teknoloji hayatımızın birçok alanında etkisini gösterirken artık çocuk oyuncakları da bu gelişimin bir parçası oldu. Artık çocuklar, evde oyun oynarken kodlama öğrenebiliyor, oyuncak üstünde basit kontroller oluşturabilirken onunla iletişim bile kurabiliyorlar. Yeni teknoloji oyuncaklardan birkaçını inceledik;

Educational Insights adlı şirket tarafından Kaliforniya’da geliştirilen Artie 3000 isimli oyuncak, çocukların basit kodlar oluşturarak çizimler yapmasını sağlıyor. Bunun için çocukların Artie’yi bilgisayarlarına veya tabletlerine takmaları gerekiyor basit talimatlarla kodlarını oluşturuyorlar. Artie de oluşturulan kodlara göre kağıda şekiller çiziyor. Artie ile birlikte çocuklar basit kodlama öğrenirken eğlenmiş oluyorlar.

Yine Kaliforniya'da, Anki adlı farklı bir şirket tarafından geliştirilen Cozmo ise yapay zekaya sahip bir oyuncak robot. Üzerindeki sensor ve kamerayla etrafını tanıyor, buna tepkiler veriyor ve hafızasına yeni şeyler ekliyor. Ayrıca ona yaptığınız hareketlere göre size kızabiliyor ya da küsebiliyor. Gücü düştüğünde ise uykulu oluyor ve şarj alanına gidip uykuya dalıyor. Cozmo, yanında iki tane küple de birlikte geliyor ve bu küpler Cozmo'nun etrafa taşıyabildiği ve oyunlar oynayabildiği nesnelere. Uygulaması üzerinden de kontrol edilebilen ve basit kodlarla yeni oyunlar üretilmesine olanak sağlayan Cozmo, çocuklara hatta yetişkinlere keyifli bir deneyim sunuyor.

Değineceğimiz son oyuncak ise Intelino Akıllı Tren. Birçok insanın çocukluğunda oynadığı tren oyuncaklarının aksine bu tren, hız ayarı, gideceği yön gibi komutları, kutusundan çıkan ve raylarına yerleştirilebilen farklı renklerde 17 tane renk bloğundan alıyor. Çocuklar bu blokları yerleştirerek farklı kombinasyonlar yapabiliyorlar ve böylece basit programlamanın mantığını daha kolay çözebiliyorlar. Akıllı tren aynı zamanda telefon ve tabletlere indirilebilen uygulamadan da kontrol edilebiliyor.

YAPAY ZEKALI KASASIZ MARKETLER

Cemresu Bal

Yapay zekaya sahip olan kasasız marketlerle birlikte artık müşteriler, ürünü raftan aldıkları gibi ödeme yapabiliyorlar.

Yeni teknolojiyle birlikte marketlere de yapay zekâ ekleniyor. Teknoloji devlerinden biri olan Amazon'un piyasaya sürdüğü bu marketlerin ismi Amazon Go. Bu marketlerden alışveriş yapmak isteyen bir kişinin ilk önce Amazon Go uygulamasını telefonuna indirmesi ve kaydolarak kart bilgilerini girmesi gerekiyor. Uygulamaya kaydolun kişi markete, oluşturulan barkodu turnikeye okutarak giriş yapıyor ve market, böylece kişinin içeriye girdiğini anlıyor. Market kişiyi algıladıktan sonra sensörler yardımıyla kişinin raflardan aldığı ürünleri takip ediyor ve ele alınan ürünler Amazon Go uygulamasının sepetinde eş zamanlı olarak gözüküyor. Kişi alışverişini bitirip turnikeden çıkış yaptığında sepetteki ürünlerin fiyatı kayıtlı olan karttan çekilmiş oluyor ve alışveriş tamamlanıyor.

Bu marketler hem alışverişlerin daha hızlı ve pratik yapılmasını sağlarken hem de hırsızlık gibi durumların yaşanmasını en aza indirecek bir sensör teknolojisine sahip.

Amazon Go'da Nakit alışveriş mümkün mü?

Amazon Go marketleriyle amaç hızlı ve pratik alışveriş olsa da Amerika'nın bazı bölgelerinde başlayan nakit kabul etmeme yasağıyla ve bazı müşterilerden gelen nakit alışveriş istekleriyle birlikte Amazon, marketlere nakit ödeme seçeneği getirme üstünde de çalışıyor. Fakat Amazon Go marketlerine nakit ödeme seçeneğinin getirilmesinin bu marketleri diğerlerinden ayıran hız ve pratikliği negatif etkileyebileceği ve hırsızlığı kolaylaştırabileceği düşünülüyor.

EVİMİZDEKİ TEKNOLOJİ

Cemresu Bal

Yeni teknolojilerle birlikte artık evler, alacağımız birkaç tane ürünle akıllı eve dönüştürülebilir.

Gelişen teknoloji, evimizi değiştirmemize gerek kalmadan akıllı ev sahibi olabilmemizi sağlıyor. İnternet üzerinden satın alınabilen birkaç tane ürün, evin ışığını, sıcaklığını ve güvenliğini evden uzaktayken telefonda kontrol edebilmemizi sağlıyor. Bu ürünlerden birkaçını inceledik;

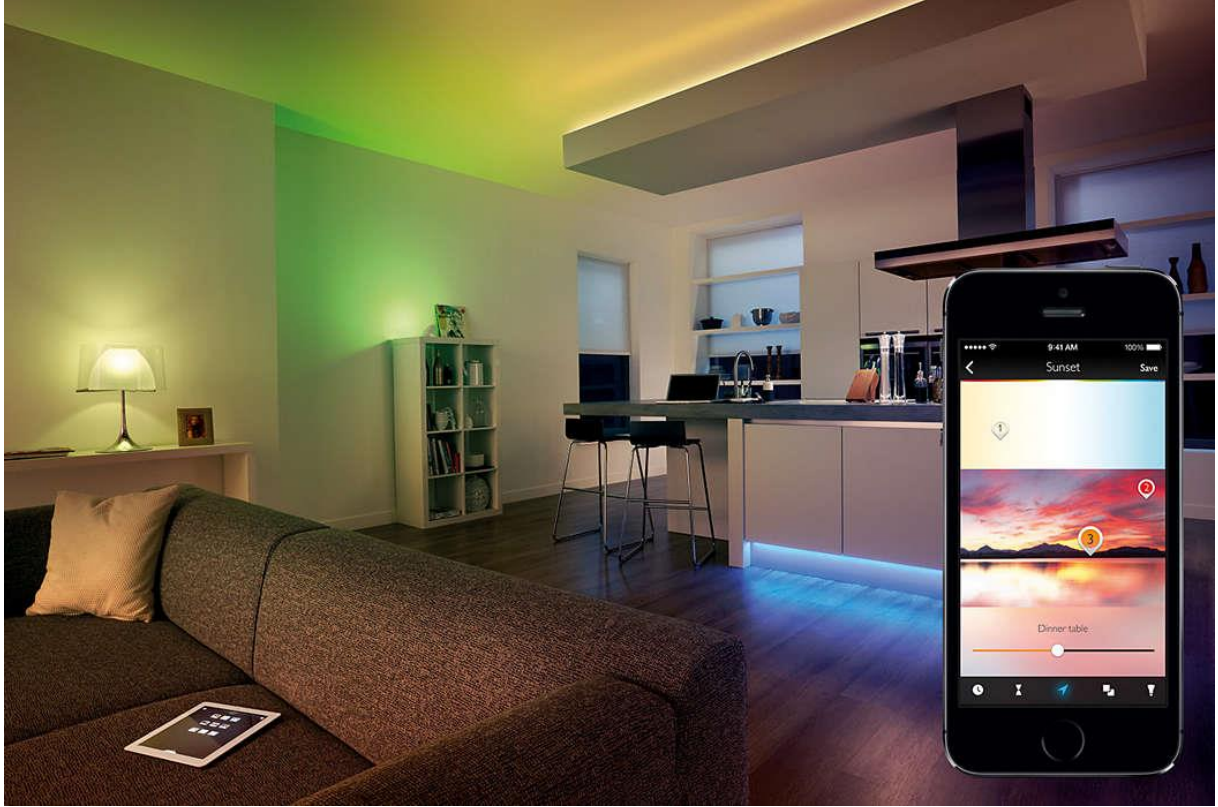
Parmak iziyle kolay giriş

Xiaomi'nin piyasaya çıkardığı akıllı kapı kolları, ev sahibinin izin verdiği kişilerin parmak izlerini kaydederken, parmak izleri kayıtlı olmayan kişilerin içeriye girmesine izin vermez. Parola giriş yeri de olan bu kapı kolu, üzerinde bulunan kamera sensörüyle kapıda biri olup olmadığını da algılıyor. Kapı kolunda, kolayca gözükmeyen bir kilit silindiri de vardır ve kol zarar görse bile anahtarla girişe izin vermez. Zorla giriş algıladığıdaysa alarm çalmaya başlar. Yüksek güvenlikli bu kapı kolu evlere girişleri daha güvenli hale getirmiş olsa da bir bozulma anında ev sahibinin içeriye girişini zorlaştırabileceği düşünülüyor.

Akıllı ışıklar

Philips markasının Hue serisi aydınlatma ürünleri, ampulden renkli ortam ışıklarına birçok akıllı ürün barındırıyor. Bu aydınlatma ürünleri telefon gibi cihazlara indirilen Hue uygulamasından kontrol edilebiliyor. Uygulama üzerinden ışığın rengi, parlaklığı, yanacağı süre ve modları değiştirilebiliyor. Seride aynı zamanda bağlantı köprüsü adı verilen kare şeklinde bir alet de var. Bu alet aydınlatma ürünlerini birbirlerine bağlamayı ve aynı kontrol noktasından beraber kontrol edilebilmelerini sağlıyor.

Evde değilken de ev sıcaklığı ayarlanabiliyor

Yerli bir firma olan Cosa'nın çıkardığı akıllı termostatlar, ev dışındayken de evinizin sıcaklığını görmenizi ve kombiyi buna göre kontrol edebilmenizi sağlıyor. Kutusunun içinden iki tane aparat çıkıyor. Birini kombiye bağlayıp diğerini de evin sıcaklığını görebilmeniz için dilediğiniz yere koyabiliyorsunuz. Evinizin olmasını istediğiniz sıcaklığını girdiğinizde termostat kombinizi otomatik olarak ayarlıyor. Bu ayar hem aparat üstünden hem de Cosa uygulaması üzerinde uzaktan yapılabilir. Uygulamayı Cosa aparatıyla birlikte evin internetine bağlamak gerekiyor. Uygulamaya konum izni verildiğinde evin sıcaklığını kişi evdeyken farklı dışarıdayken farklı olacak şekilde otomatik olarak ayarlayabiliyor. Cosa, evin içi istenilen dereceye geldiğinde kombi kapandığı için aynı zamanda tasarruf da sağlamış oluyor.

Dışarıdayken evde ne olduğu kontrol edilebiliyor.

Xiaomi'nin 360 kameraları kişi evde yokken evinde neler olduğunu telefonundan izleyebiliyor ve hareket algılayıcısı sayesinde evdeki hareketi takip edebilen kameralar, kişiye geniş bir görüş açısı sunuyor. Uygulaması sayesinde kamradaki hoparlörlerle evdekilerle konuşabilmene de olanak sağlıyor. Ayrıca gece görüşü de olan bu kameralarda kayıt özelliği de var.

HAYATIMIZI KOLAYLAŖTIRAN TEKNOLOJİLER ŖİMDİ DE CANIMIZI KURTARIYOR!

Ayça GÜNEY

Günlük yaşamın her alanına giren teknolojik cihazları olası doğal afetler sonrasında beslenmeden barınmaya iletişimden sağlığa her türlü ihtiyaçların kolaylıkla giderilmesine yardımcı olur.

Teknoloji her Ŗeyden önce olası felaketlerin öngörülmesini, önlenmesini veya mümkünse hazırlıklı olunmasını sağlıyor. Afet sırasında zamana karşı yarışın hat safhada yaşandığı arama kurtarma çalışmalarına büyük bir hız kazandırıyor. Normal şartlarda ulaşılması zor olan veya mümkün olmayan bölgelere kolaylıkla ulaşarak hayat kurtarıyor. Afet sonrasında ise beslenmeden barınmaya iletişimden sağlığa her türlü ihtiyaçların kolaylıkla giderilmesine yardımcı oluyor.

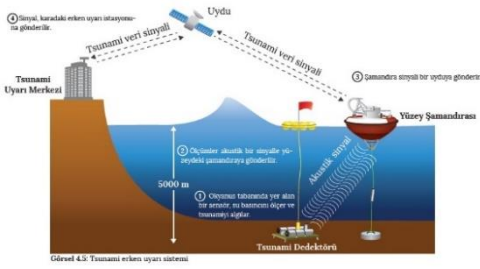
Silikon Vadisi'nde ve dünyanın saygın üniversitelerinde geliştirilen teknolojik gelişmeler son dönemlerde birçok afette sıklıkla kullanılarak yüzlerce can kurtardı. Bu teknolojilerin öne çıkanları arasında modelleme sistemlerinden dronelara kadar pek çok gelişme yer alıyor.

MODELLEME SİSTEMLERİ

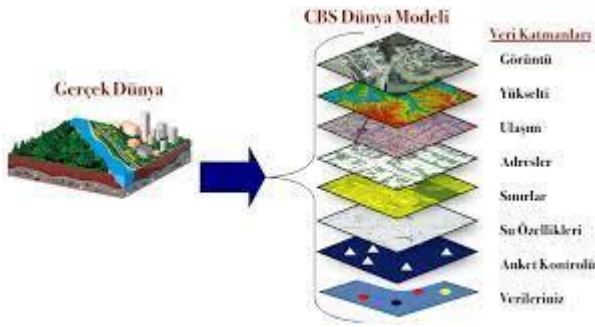
Sosyal medyadan yapay zekâ ve robot teknolojilerine kadar birçok teknoloji, afet yönetiminde kullanılmaya başlandı. Sensörler, mobil internet ve nesnelerin interneti ile afet riski altındaki bölgelerde toplanan veriler ışığında gerçekleştirilen modellemeler ve yapılan analizler, tehditlerin önceden tespit edilmesini ve gereken önlemlerin zamanında alınmasını sağlıyor. Bir kentin altyapısının, hassas noktalarının kapsamlı bir şekilde modellenmesi, gerçek zamanlı bilgi akışıyla güncellenmesi, büyük veri analiz sistemleriyle değerlendirilmesi afetlerin hem erken tespitini hem de afet anında hızlı müdahaleyi mümkün kılabilir. Bu sistemler sayesinde olası bir afet durumunda oluşabilecek hasarlar öngörülebilir ve erkenden önlemler alınabilir, kaynaklar da buna göre yönlendirilebilir. Gelişmiş uydular da bu sistemlere önemli veri sağlayan bileşenler arasında yer alıyor.

TSUNAMİ ERKEN UYARI SİSTEMLERİ

Denizlerdeki sensörler yaklaşan tehlike konusunda uyarıda bulunarak önlem alınmasını sağlıyor.

COĞRAFI BİLGİ SİSTEMLERİ

Uydu verileri ve modelleme sistemleri, iklim değişikliği kaynaklı afetlere karşı erken uyarı sağlıyor. Bu modelleme sistemleri sayesinde ilerleyen dönemlerde risk altında kalabilecek bölgeler belirlenerek, riskin önlenmesine yönelik stratejiler geliştiriliyor.

SOSYAL MEDYA

Afetleri öngörerek önlem alınmasını sağlayan teknoloji, önlenmesi mümkün olmayan afetler sırasında da arama ve kurtarma çalışmalarının en önemli destekçisi konumunda. Facebook, Twitter, WhatsApp gibi uygulamalar anında bilgi akışı sağlanması, yardım çalışmalarının ihtiyaç duyulan alanlara yönlendirilmesi gibi konularda oldukça işlevsel sonuçlar sağlayabiliyor.

MOBİL UYGULAMALAR

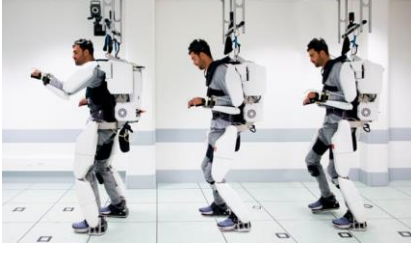
Mobil telefonlardaki afet takip uygulamaları da düşük maliyetli, basit çözümler sağlıyor. Bu sayede gerekli veriler ilgili kişilere rahatça ulaştırılabiliyor.

DRONE TEKNOLOJİSİ

Afetzedelerin yerinin belirlenmesinden hasar tespitine dek birçok alanda kullanılan dronelar yardım çalışmalarının ayrılmaz bir parçası haline gelmiş durumda.

EXOSKELETON

Geleceğin savaşlarının süper askerlerini yaratmak için geliştirilen exoskeleton (dış iskelet) teknolojisi, enkaz altında kalan insanları kurtarmak için de kullanılmaya başlandı. Bu mekanik dış iskeletler, kullanıcının gücünü ve çevikliğini artırarak zorlu koşullarda daha rahat hareket etmesini sağlıyor.

AFET SONRASINA IŞIK TUTAN GELİŞMELER

Afet sırasında hayati öneme sahip olan teknolojik cihazlar afet sonrasında da afetzedelerin hayatta kalmasını sağlamak ve beslenme, barınma gibi temel ihtiyaçlarını karşılamak için büyük önem taşıyor. Bu süreçte ise ulaşamayan yerlerdeki afetzedelerin yardımına yine teknoloji koşuyor. Portatif güneş panellerinden yüzen sığınaklara kadar çok sayıda gelişme dikkat çekiyor.

AÇIK KAYNAKLI PORTATİF TELEKOMÜNİKASYON KULESİ

Bir afet anında iletişim hatları kesildiğinde açık kaynaklı telekomünikasyon kuleleri yardıma yetişebilir. Kule rahatça taşınabiliyor ve birkaç dakika içerisinde kurulabiliyor. Kulenin belirli parçalarının üç boyutlu yazıcıyla olay yerinde yapılması da mümkün.

PORTATİF GÜNEŞ PANELLERİ

Altyapının hasar gördüğü bölgelere rahatlıkla ulaştırılabilen paneller cep telefonlarının şarj edilmesi gibi amaçlarla kullanılıyor.

YÜZEN SIĞINAKLAR

Kısa sürede kolayca kurulabilen çadır şeklindeki sal, dalgalardan etkilenmeden ilerlerken deniz suyunu da içme suyuna çevirebiliyor.

Apple'ın Çıkartmaları Gündem Oldu

Gülce Ergül

Piyasadaki ürünleriyle çoğuz zaman satış rekorları kıran Apple piyasaya çıktığından bugüne istisnasız olarak üretimine devam ettirdiği bu çıkartmaları siz de evinizin bir köşesine fırlatanlardan olabilirsiniz. Ancak üzerinde Apple logosu olan bu çıkartmaların ne amaçla üretildiğini bilmek isteyeceksiniz.

Bu çıkartmalar, Apple'ın beklentisinin çok üzerinde bir kullanım alanına yayıldı ve adeta o markanın hayranı olduğunu ifade etmenin bir rozeti haline geldi. Apple, çıkartmalarının bu performansına kayıtsız kalmadı ve ürünlerine çok daha fazla çıkartma eklemeye başladı. Bunun yanında bu tasarımı daha da büyüttü ve farklı tasarım ve renkler demeye başladı.

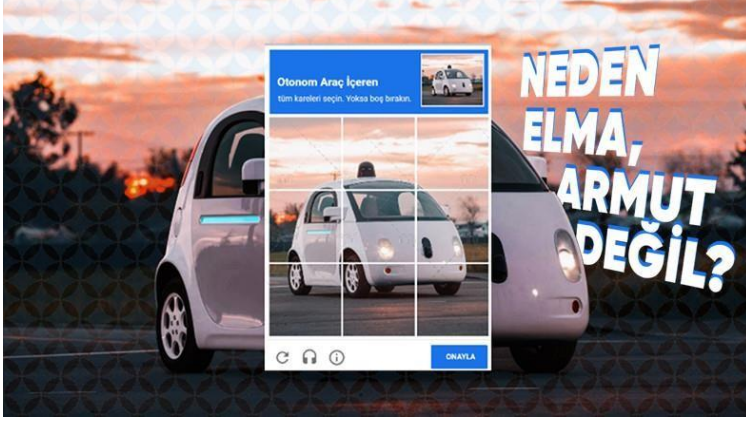
Bilgisayarlarının yanı sıra iPod, iPad ve iPhone gibi ürünlerine de bu çıkartmaları eklemeyi unutmadı. Bu çıkartmalar artık Apple'ın kullanıcılarına olan bağlılığının bir sembolü ve marka etrafında gelişen aidiyet duygusunu güçlendirmenin bir yolu haline geldi.

Bazı kişiler bu çıkartmaların reklam aracı olduğunu ve bu yolla şirketin, Apple markasını dünyaya daha fazla yaymayı amaçladığı görüşünde birleşiyor. Fakat bazı Apple kullanıcıları ise bu çıkartmalar, ürünlerinden memnun oldukları markayı desteklemelerinin bir ifadesi.

Captcha Testlerinde Neden Trafikle İlgili Görseller Görürüz?

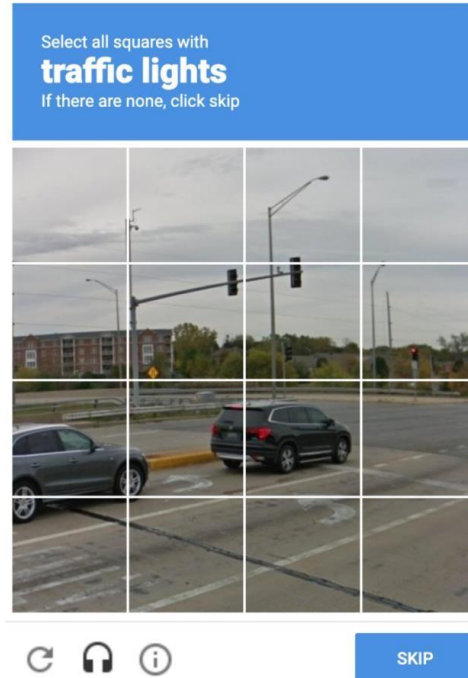
Gülce Ergül

Bir sitenin düzgün çalışması, saldırıya maruz kalmaması ya da kötü niyetli kişilerden zarar görmemesi için alınan birçok güvenlik önemi var. Bunlardan biri hatta belki en bilineni Captcha testleri.

Son dönemde bu testlerde sürekli olarak yaya geçitlerini, trafik ışıklarını ya da araç tanımaya çalışıyoruz. Peki sorulabilecek bir sürü şey varken neden trafikle mücadele ediyoruz?

Bilgisayarlar görselleri bizim gibi algılamazlar. Testlerde yer alan trafik ışıkları, yaya geçitleri ya da bisikletler, otobüsler gibi nesnelere bilgisayarlar görür görmez tanıyamaz. Bu nesnelere şekli, rengi konusu ve arka planı bilgisayarlar için karmaşık olabilir. Bir trafik ışığını yeşil olduğunu söylemek kolay gibi görünse de ışığın parlaklığı, açısı ve çevresindeki diğer nesnelere bilgisayarın yanılmasına neden olabiliyor. Bu yüzden insanlardan bu görselleri ayırmaları istenirken bilgisayarların ya da yazılımların isteye girişi engelleniyor.

İOS 17 Tasarım Kiti Figma'da Yayınlandı

Gülce Ergül

Günümüzde pek çok uygulamanın arayüz tasarımının çıkış noktası olan Figma, Apple'ın resmi tasarım kitlerine hiç ev sahipliği yapmamıştı. Fakat WWDC 2023 ile birlikte bu durum en sonunda değişti.

Apple, ilk kez Figma topluluğuna katılarak **iOS 17 ve iPadOS 17 işletim sistemlerinin kaynak tasarım kitini** yayınladı. Tasarım kiti, araç takımlarından simge yerleşimlerine, yazı stillerinden renklere ve materyallere kadar Apple'ı Apple yapan pek çok önemli tasarım çizgisine ev sahipliği yapıyor.

Apple, önümüzdeki hafta ve aylarda **macOS Sonoma, watchOS 10, tvOS 17 ve en yeni işletim sistemi visionOS'un da** tasarım kitini Figma topluluğunda paylaşacağını açıkladı. Şirket, ilk karma gerçeklik gözlüğü Vision Pro ile ekosistemini daha uyumlu hale getirmek, yazılımlarını sorunsuz bir şekilde çalıştırmak ve bol bol üçüncü taraf uygulama ve oyunlara sahip olmak istiyor. Gözlük önümüzdeki yıl piyasaya çıkacağından da bu kısa sürede böylesine kütüphaneye sahip olmak için en temel geliştirici imkânlarını, en büyük topluluklar üzerinden paylaşmak gerekiyor.

Apple iOS 17 ve iPadOS kitinde şunlar olacağını duyurdu:

- Uyarılardan araç takımlara ve aradaki her şeye kadar kapsamlı bileşen seti
- Ana Ekran ve Kilit Ekranı araç takımı şablonları
- Bildirim tasarım şablonları
- Sekmeli uygulamalar, üst/alt uygulamalar, bölünmüş görünüm ve sayfalar için şablonlar
- Erişilebilirlik boyutlarıyla tam dinamik tip tablosu
- Yerleşik iOS renkleri, malzemeleri, metin stilleri ve canlılık efektleri

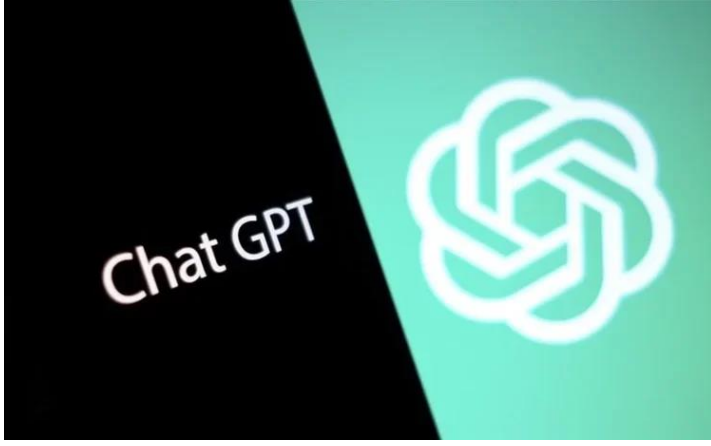
AB'DEN CHAT GPT'YE KISITLAMA

İlayda Timoçin

Politico haber sitesinin haberine göre Avrupa Birliği Komisyonu, personelinin CHAT GPT robotuna ve yapay zeka kullanımına kısıtlama getirdi.

Yeni kurallar, çalışanların çevrim içi yapay zeka araçlarının risklerinden korumayı ve güvenli kullanılmasını amaçlıyor. Yapay zeka aracı kullanılırken kamuya açık olmayan bilgilerin paylaşılmasına izin verilmeyecek.

Yapay zekanın, fikri mülkiyet haklarının ihlal edilip edilmediği göz önünde bulunduruluyor. Yapay zekanın ürettiği bilgilerin resmi yazı ve bildirgelerde kullanılmıyor. Kritik ve duyarlı süreç çalışılırken Chat GPT kullanımı yasaklandı.

RİSK KADEMELERİ KULLANILYOR

Yapay zeka kullanımında sınırlamalar ve şeffaflık getirileceğini AB Komisyonu 2 yıl önce bu konuyu konuştu. Risk, yüksek risk, sınırlı risk, ve minimum risk olarak 4 ana gruba ayrılarak konular kategorize edilecek. Bu konuyla ilgili çalışmalar hala devam etmekte.

KAYIP ŞEHİR RUNGHOLT'UN KALINTILARI BULUNDU

İlayda Timoçin

"Kuzey Denizi'nin Atlantisi" olarak anılan efsane Rungholt, büyük, zengin bir şehirdi, orta çağdaki önemli ticaret merkezlerinden biriydi. Kent, 1362'deki bir fırtınada yerle bir oldu ve Kuzey Denizi tarafından yutuldu. 650 yıl sonra şehrin kalıntıları bulundu.

Kuzey Almanya kıyılarına kurulan Rungholt şehri sakinlerinin işlediği günahların cezası olarak Kuzey Denizi olarak yutulmuştu. Efsanelere göre bolluk içinde olan kentte ahlaksızlığı beraberinde getirmiş, Noel vaktinde bir grup genç rahibi handa domuzu kutsamaya zorladı, din adamları Tanrıdan gençlerin cezalandırılmasını istedi, ertesi gün şehri kara bulutlar kapladı fırtınayla beraber şehir kayboldu.

Bazı tarihçiler şehrin gerçekten var olup olmadığını sorguluyordu, yeni çalışmalar sonucunda Wadden Deniz'inde kayıp şehrin kalıntıları bulundu.

Arkeologlar, kayıp şehir Rungholt'un haritasını ilk kez çıkardı. Uzmanlar, bugün Almanya sınırları içerisinde kalan bölgenin tespitinde yer bilimleri ve arkeoloji tekniklerinden yararlandı. Araştırmacılar, çamur tabakanın altında kalan yerleşim yeri kalıntılarını manyetik gradyometri, elektromanyetik indüksiyon ve sismik gibi teknolojik aletlerle belirlediler. Rungholtu'un konumunun kesin olarak belirlendiği kesinleşti.

Whatsapp'tan yeni özellik

İlayda Timoçin

WhatsApp mesaj düzenleme özelliği Türkiye'de kullanıma açıldı. Gönderdiğiniz mesajları 15 dakika içerisinde düzenleyebilirsiniz.

Yazdığınız bir mesajı silmek yerine, mesajın üstüne basıp "düzenle" özelliğine tıkladığınızda yeniden düzenleme şansı sundu. Dikkat etmeniz gereken husulardan biri ilk 15 dakika içerisinde düzenleme yapabiliyorsunuz, mesajı yolladığınız kişi mesajınızın düzenlendiğini görebiliyor. Eski sürüm Whatsapp kullanan kullanıcılar düzenlendiğini göremiyor.

Nasıl kullanabilirsiniz?

Uygulamayı güncelledikten sonra yeni özelliği kullanmaya başlayabilirsiniz.

